

OSEMNAJSTO KAMPAJSKO POROČILO

V minulem tednu so vse armade več ali manj napredovale. Najbolj je napredovala peta armada, kateri poveljuje general Michael Cerkovnik. Da je peta armada v pretečenem tednu najbolj napredovala, gre v prvi vrsti priznanje in pohvala Mrs. Matildi Ropret, kapitanke in načelnici divizije št. 191.

Peti armadi sledi sedma armada in zatem pride druga armada. Da je sedma armada tekoma minulega tedna tako lepo napredovala, zasluži priznanje v tem oziru Miss Frances Mohorich, kapitanke in načelnice divizije št. 194.

Druga armada je dobila precej pomoči od divizij št. 78, 108 in 148.

Prvi armadi je priskočila na pomoč 169 divizija in tretji armadi divizija št. 156.

Šesti armadi, kateri poveljuje generalica Mrs. Johanna Mohar, je prišla pomoč od 123 in 207 divizije.

V pretečenem tednu se je armada generala George Pavlakovicha zelo ojačala. Zasedla je zelo važne strateške pozicije, odkoder vodi ofenzivo proti prvi armadi. Med sedmo in prvo armado se vrše zelo vroči boji. Najnovejša poročila kažejo, da se je pričela armada generala Germa umikati. Če so poročila resnična, se prva armada nahaja v precejšnji nevarnosti.

Prvi armadi preti precejšnja nevarnost tudi od druge in tretje armade. General Germ vse to ve in zna, zato pa utrjuje pozicije svoje armade bolj in bolj in brani zastavo, ki še vedno viba nad njegovo armado.

Sedaj so armade razpostavljene po naslednjem redu: 1, 7, 2, 3, 6, 4 in 5 armada.

KAMPANJA ZMAGE K. S. K. J. K. S. K. J. VICTORY DRIVE

Od 19. do 26. avgusta 1943—From Aug. 19 to Aug. 26, 1943
18. POROČILO — REPORT NO. 18

Prva armada
General John Germ, glavni predsednik KSKJ.
First Victory Army
General John Germ, Supreme President KSKJ.
Soc. No. (Dr. št.) Insurance (Znesek)
169 \$2,000.00—\$ 2,000.00

Druga armada
General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.
Second Victory Army
General John Zefran, First Vice President KSKJ.
78 \$2,000.00
108 500.00
148 1,000.00—\$ 3,500.00

Tretja armada
General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.
Third Victory Army
General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.
156 \$1,000.00—\$ 1,000.00

Peta armada
General Michael Cerkovnik, četrti glavni podpredsednik KSKJ.
Fifth Victory Army
General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.
3 \$500.00
191 4,000.00—\$ 4,500.00

Sedma armada
Generalica Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.
Sixth Victory Army
General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.
123 \$500.00
207 500.00—\$ 1,000.00

Sedma armada
General Geo. Pavlakovich, šesti glavni predsednik KSKJ.
Seventh Victory Army
General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.
194 \$4,000.00—\$ 4,000.00

Skupaj (Total) \$16,000.00
Zadnji izkaz (Last report) \$359,500.00

Skupaj (Grand Total) \$375,500.00
JOSEPH ZALAR,
glavni tajnik—Supreme Secretary.

HAMBURG DOCELA UNIČEN

Stockholm, 31. julija.—Danški delavci, ki so ubežali iz nemškega obmorskega mesta Hamburga, so dejali, da je to pristaniško mesto takorekoč uničeno. Povedali so, kako izginjajo celi bloki mestnih hiš in poslopj med bombardiranjem. Ko se razkadi dim, ni videti daleč naokoli drugega, kot kupe razvalin in mrtvih trupel onih, ki niso mogli pravočasno na varno.

Danški delavci so bili zapo-

sljeni v Hamburgu, kot pristanjski delavci, toda so v grozi ubežali iz mesta smrti. S seboj niso prinesli drugega, kot kar so imeli na sebi obleke. Dejali so, da je vozil bus, ki jih je peljal iz mesta mimo kupov mrličev in razvalin. Široki predeli mesta so bili zravnanji z zemljo.

PREDNAZNANILO IN VABILO

Od Zveze društev Najsvetejšega Imena nadškofije v Chicagu je došlo te dni na naš Jednotin urad sledeče pismo: "Spoštovani gospodje:

"Ko se je v septembru, leta 1941 in 1942 v tujakšnjem Soldiers Field vršila pobožnost svete ure, je bilo na isti prisotnih okrog 150 tisoč vernikov. To leto, ko živimo še vedno v hudem času svetovne vojne, je še bolj važno kakor prej, da molimo in da bi število udeležencev pri zopetni št. uri molitve prekosilo vsa prejšnja leta. Sicer bo pri tem težava, ker je toliko naših vernikov v armadi, drugi zopet delajo pri vojnih napravah, med tem, ko tudi ovirajo udeležbo omejene transportacije. Zaradi tega bo treba letos napeti vse moči, da se o tem obvesti one, ki so na "domači fronti," da se bo ta pobožnost letos zopet vršila in sicer ravno tam, na nedeljo, 12. septembra zvečer.

"Vseeno se nanašamo na sodelovanje katoliških organizacij in pomoč od strani cerkvenih občin ali fara naše nadškofije, da nam bodo šle vse na roke in sicer tako, da bo letošnja ura molitve naše Zveze glede udeležbe prekosila vse dosedanje. Te naše katoliške organizacije in društva, naj bi takoj začela vabiti svoje članstvo k udeležbi ali na svojih mesečnih sejah, tako pa tudi osebno pred njih sejo in po seji, vabila naj priobčujejo tudi v svojih lokalnih listih. Kdor želi lepo izdelana vabila na to pobožnost, iste lahko dobi v našem glavnem uradu na 31 E. Congress St., Chicago, Ill. Pišite ponje!

"Nekaj organizacij nam je že obljubilo, da bodo tako ravnale in da bodo celo pravočasno to vabilo po svojih lokalnih radio postajah objavile, kar je vse hvale vredno. Katoličani čikaške nadškofije! Udeležite se te naše ure molitve v nedeljo, 12. septembra zvečer v Soldier Field!

"Z velespoštovanjem,
"Paul L. Mullaney,
"načelnik pripravljalnega odbora."

DESETINA BERLINA V RAZVALINAH

London, Anglija.—Angleški izvidniki so ugotovili, da podrtje povzročene od zračnih bomb v Berlinu tvorijo eno celo desetino mesta. Berlinsko mesto zavzema nekako 330 kvadratnih milj zemeljske površine. Več kakor 33 kv. milj je razdejanih. Najbolj za železniški prostor v Charlottenburgu, kjer leži omrežje železniških križišč na zapadu. Razbite so tudi plinarne in mnoge javne naprave. Tako tudi Berlin okuša "sladkost" vojne.

SLOVENSKI IZUMITELJ

St. Louis, Mo.—Rojak Chas. Žvanut, kemijski inženir pri Western Cedric Co., je iznašel nov proces izdelovanja smodnika. Njegova iznajdba je že patentirana in jo bo imenovala družba kmalu uporabljala.

14. član KSKJ padel za domovino

Pfc. Stanley Koshak

Ma minuli polletni seji glavnega odbora je brat Zalar, glavni tajnik omenil, da je bilo z dnem 30. junija t. l. 2,954 članov naše Jednote v ameriški armadi, včevši 32 članic in da je tekom sedanjega vojne umrlo že 15 članov-vojakov, za katerimi je bila izplačana cela varovalnina. Izmed teh je bilo na bojni fronti ubitih sedem, za zadobljenimi ranami jih je umrlo šest, dva sta pa umrla naravne smrti.

Žal, da se je to število zopet povečalo! Te dni je prejel brat Frank Koshak (Koscak), stanujoč na 6315 Orton Ct., Cleveland, O., od vojnega departamenta naznanilo, da je bil njegov sin, Pfc. Stanley dne 13. julija t. l. ubit v Siciliji; služil je pri sanitetnih ali pri zdravilskem oddelku od 27. marca, 1941, kamor je bil vpoklican, spadal je k društvu sv. Vida, št. 25 KSKJ.

Korporal John Adamič, sin Mr. in Mrs. John Adamiča iz 1085 E. 66th St., je pisal nekemu svojemu prijatelju dne 27. julija, kako je obiskal vojaško pokopališče nekje na Siciliji, pa je opazil ime in naslov Pfc. Stanley Koshak Globoko ga je pretreslo, ker sta se kot dečka skupaj igrala in skupaj pohajala v šolo sv. Vida.

Stanley je graduiral iz East Technical višje šole in je bil potem uslužben pri Euclid Lamp Works. V Afriko je dopel ravno na sveti večer lanskega leta.

Pokojni zapušča žalujočega očeta Franka, doma iz vasi Malo Mlačvo pri Grosupljem, se stre Rose Markovič, Ann Bizjak, Mary, brata Franka in strica Pavla Sever. Mati Rozalija mu je umrla 29. marca, 1939, rojena Sever v Hinjah pri Žužemberku.

Dne 30. avgusta so prejeli Koshakovi od vojnega tajnika uradno obvestilo, da je bil že posmrtno podeljen pokojnemu Pfc. Stanley Koshaku red škrlatnega srca, kar znači, da se je pokojnik hrabro zadržal v bitki in je vsled zadobljene rane padel za domovino.

Družini Koshak izrekamo iskreno sožalje nad izgubo ljubljenega sina, pokojnemu junaku naj bo pa lahka tuja zemlja.

Dobro delo boste storili ako pridobite katerega novega člana (co) za našo Jednoto.

RAZNE KRATKE VOJNE VESTI

BOLGARIJI SE BLIŽA POLOM

Ko je bil te dni bolgarski kralj Boris iz Sofije k Hitlerju v Nemčijo, ga je Hitler tako silno pestil, da se je Boris, kot so naznanila poročila, zgrudil za oslabelostjo srca. Bolgarskega kralja so nemudoma odpeljali s posebnim vlakom v Sofijo, kjer je preteklo soboto umrl. Druga poročila pa naznanjajo, da so kralja zadele v želodec tri krogle atentatorja, nakar je kralj podlegel ranam.

Ministrski svet je imenoval za kralja Borisovega šest let starega sina Simeona, ki je dobil kot kralj naslov Simeon II. Kraljeva smrt pomeni silen udarec za Hitlerja, ker ni verjetno, da bi bolgarsko ljudstvo še nadalje prenašalo svojo hlapčevsko usodo napram Nemčiji. Bati se je, da bo v Bolgariji kmalu izbruhnila revolucija.

REVOLTA NA DANSKEM

Dansko ljudstvo, ki je doslej potrpežljivo prenašalo usodo nacijskega "novega reda," se je te dni uprlo svojim nacijskim gospodarjem. Dansko vojaštvo je nastopilo v odprtem boju proti nacijskim posadkam v deželi, danski mornarji pa so razstrelili in pogreznili velik del svoje bojne mornarice, da ne pade Nemcem v roke. Nemško vojaško poveljstvo je proglasilo nad deželo preki sod in obsedno stanje.

Danskega kralja Kristijana so nacisti internirali v nekem gradu v bližini Copenhagena.

RUSIJA PRODIRA

Rusija neprestano prodira in v oblast njenih čet pada mesto za mestom. Ruske armade so osvobodile stotine kvadratnih milj zasedenega ozemlja, iz katerega se Nemci naglo umikajo. Vsa znamenja kažejo, da bo doživela Nemčija v Rusiji svoj totalni poraz.

ITALIJA POD UDARCI BOMB

Alžir, Afrika.—Neprestani zračni napadi na južni del Italije so domalega paralizirali ves železniški promet južno od Neaplja. Večina prog je na več krajih razbitih in vlaki ne morejo skozi. Tudi če bi proge mogli sproti popravljati, jih neprestani napadi zopet in zopet razbijajo. Ves južni del Italije se nahaja v zelo kritičnem položaju.

AMERIŠKE IZGUBE V SICILIJU

General Sir Harold R. L. G. Alexander, vrhovni poveljnik v Sredozemlju je sporočil, da je bilo na Siciliji ubitih, ranjenih, ali ujetih 7400 Amerikancev, predno je bila Sicilija zavzeta. Največje izgube na Siciliji so imeli Angleži, namreč 11,835 ubitih, ranjenih in ujetih. Kanadčani so imeli 2388 izgub. Osišče pa je imelo mnogo večje izgube, namreč 32,000 mrtvih in ranjenih in 135,000 ujetnikov.

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovinci umirajo v laških koncentracijskih taborih

Bazovica z dne 27. junija letos prinaša: "Rdeči križ poroča, naj se med uradnimi u r a m i javijo svojci umrlih internirancev: "Jelena Bijeliu, Anita Eunič, Ruža Klavor, Janez Leskovec, Ignacij Matus, Rezika Osojnik, Boris Veselič in Franc Zunder." (Nekatera teh imen so najbrže poitalijančena.

Slovenske žrtve nacizma

Prejeli smo iz Ljubljane naslednjo vest z dne 8. avgusta 1943, iz katere je razvidno, da Nemci tudi še zdaj, ko že stoji neposredno pred porazom, kar naprej more in streljajo nedolžne žrtve... Obenem pa je to dokaz za to, da odpor slovenskega naroda ni nikdar ponehal.

Poročilo iz Ljubljane, dne 8. avgusta 1943:

"Ugotovljeno je, da so Nemci ustrelili v prvi polovici julija v Bukovici pri Škofji Loki 20 slovenskih talcev, v Begunjah na Gorenjskem 20, v zadnjem tednu julija 1943 pa v Gorenji vasi pri Poljanah 10. Ustreljenih je še več, ali drugih števil in krajev še ni mogoče ugotoviti.

"Padec fašizma je bil v Ljubljani sprejet z veseljem. Vojska je fašiste takoj razorožila. Slovensko prebivalstvo pričakuje nemško okupacijo.

"Od polnoči do 6. no 7. avgusta dalje pasirajo Ljubljano v smeri proti Postojni dnevno po štirje Wehrmacht transporti, ki imajo prednost pred vsemi vlaki. To velja za 14 dni, po odredbi, ki se je takoj začela izvajati."

Gorenjci se nočejo učiti nemščine

Bazovica, ki izhaja v Kairu, Egipt, prinaša z dne 13. junija, 43 sledeče:

"Obiskovalcu, ki gre odprtih oči po Kranju in opazuje napise na zidovih, rokodelcev, in trgovcev, naj ne bodo ti napisi za podlago priučitve nemščine! Žalosten in osupel mora ugotoviti, da se ne sklada velik del teh napisov z nemškim pravopisom. Ker je to ozemlje zdaj že dve leti pod nemško upravo in je uradni jezik nemški, lahko sklepamo po imeniku tvrde, da se ni hotel naučiti nemščine." Tako piše "Gorenjski tednik."

Novi grobovi v domovini

Umrli so v Ljubljani: svetnik deželnega sodišča, g. dr. Ivan Šerko; ga. Malči Štokova, soproga poštnega pristava ing. Štoka; ga. Emilija Vetrova in gđ. Polonca Vetrova, soproga in hčerka univerzitetnega profesorja; Ivan Demšar, višji veteranski svetnik v Mokronogu; Filomena Bajčeva, po rodu Kogejeva, vdova šolskega upravitelja v poklju; ing. Hugo Spitzer; ing. Emil Ličar v Sarajevu.

Ameriški list o preseljevanju evropskega prebivalstva

Boston.—V tedniku bostonskega "Christian Science Monitor" piše znani časnika E. Berg Holt o preganjanju evropskega prebivalstva in nasilnem preseljevanju, izvršenem

pod pritiskom nemškega osvojevalca.

O Jugoslovanih piše Berg Holt, da je bilo po mnenju strokovnjakov, 650,000 prebivalcev Jugoslavije odgnanih v Nemčijo.

Berg Holt pa dodaja, da "se ta številka brez dvoma ne nanaša na Slovence. Ceni se namreč," pravi Berg Holt, "da je bilo vsega skupaj 500,000 Slovencev pregnanih iz njihovih domov takrat, ko je bila njihova dežela razkosana in razdeljena med Nemčijo, Italijo in Madžarsko."

Preko 500,000 Jugoslovancev se nahaja v Nemčiji, od katerih je 200,000 delavcev, povečini mobiliziranih. Vojnih ujetnikov je 130,000. Približno 85,000 Nemcev, ki so bili del nemške manjšine v Jugoslaviji, je bilo preseljenih v Nemčijo.

Žrtve fašističnega nasilja

V "Bazovici" od 29. januarja, 1942 se je poročalo, da je bil dr. Dorče Sardoč obsojen od posebnega sodišča za zaščito na dosmrtno ječo. Iz še nepotrjenih virov pa smo izvedeli, da je bil tudi on ustreljen.

Mrs. Roosevelt dospela na Novo Zelandijo

Auckland, Nova Zelandija.

Mrs. Franklin D. Roosevelt je nedavno dospela v to mesto Nove Zelandije. Od zapadnega obrežja Zed. držav je napravila do sem 6,500 milj dolgo pot. To je bila njena najdaljša pot v številnih potovanjih, ki jih je podvela od leta 1933. Lansko leto je obiskala Anglijo, kjer je obiskala ameriška taborišča.

Namen njenega obiska na Novi Zelandiji ni dan v javnosti, toda sodi se, da bo obiskala ameriška taborišča in da bo odšla od tam najbrže v Avstralijo.

SE EN CLEVELANDSKI SLOVENEK UBIT V VOJNI

Miss Ana Novosel, 977 E. 77th St., Cleveland, O., je dne 26. avgusta od vojnega departamenta v Washingtonu, D. C., prejela obvestilo, da je bil njen brat korporal John J. Novosel, star 25 let, letos dne 27. julija ubit nekje na ameriškem bojišču.

Pokojnik je delal pred vpo-klicem v armado pred 20 meseci v znani tovarni obleke Richman Bros. in je prvi bivši uslužbenec tega podjetja, ki je padel v vojni. Dovršil je East High šolo in ameriški armadi je pa preko morja služil 15 mesecev.

DRUŠTVENA NAZNAJLA

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA,
ST. 1, CHICAGO, ILL.

Vabilo na sejo
 Cenjeno članstvo našega društva vlijudno vabim na prihodnjo redno mesečno sejo, katera se bo vršila v soboto večer, 4. septembra, točno ob osmih v navadnih društvenih prostorih. Asesment bom začel pobirati od pol sedme ure naprej.

Na zadnji seji se je izplačala nagrada sobratu Louis Trinco, torej bo za to sejo zopet \$1 nagrada v obrambnih znamkah. Ponovno prosim vse tiste članice in članice, kateri ste zaostali na mesečnih prispevkih, da bi skušali dolg poravnati kakor mogoče, da mi ne bo potreba katerega suspendirati.

K sklepu še enkrat vabim celokupno članstvo na prihodnjo sejo dne 4. septembra.

Na svidenje!
 Sobratski pozdrav,
 John Prah, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST.
57, BROOKLYN, N. Y.

Cenjeno članstvo našega društva je naproseno, da se udeležijo seje, katera se vrši v soboto, 4. septembra v navadnih prostorih in ob navadnem času.

Zadnja veselica dne 7. avgusta je zadovoljno uspeša, lahko bi pa še veliko boljše, če bi se še drugi člani in članice zavedali in bi hodili na svoje društvene veselice in seje; le vedno eni in isti so na sejah in veselnicah, drugi se pa ne zanimajo, kakor bi ne bili pri društvu.

Pri sestri Valentina Peterka so se oglasile vile rojenice in ji pustile zalo hčerko. Mati in dete sta oba zdravi, upam, da bo zopet en prirastek za naš mladinski oddelek, kateri precej dobro narašča. Družini Peterka naše čestitke!

[K vojakom sta odšla zopet dva naša sobrata, meseca julija je odšel sobrat Charles Viskovich in 20. avgusta pa sobrat Jerry Koprivšek. Dosedaj ima naše društvo že 16 članov in eno članico v armadi Združenih držav, skupaj 17.

Bolnike imamo tudi, in sicer: Mary Tomec, že več let v bolnišnici; Anna Cvetkovich na potu okrevanja, Mathew Kerkovich in bolnišnici, Helen Giovannelli in Peter Peschel se vedno pod zdravniško oskrbo. Pri delu se je ponsrečil brat Joseph Peschel, odrezalo mu je prst na roki; vsem bolnim želimo ljubelega zdravlja.

Ne pozabite seje dne 4. septembra!

S sobratskim pozdravom,
 Valentine Capuder, tajnik.
 Zapišite si moj novi naslov:
 134-04—86th Rd., Jamaica 2,
 N. Y. Telefon Jamaica 6-0783.

DRUŠTVO SV. PETAR I PA-
VAO, BROJ 64, ETNA, PA.

Poziva se naše članstvo na dojdnu sjeđnicu, koja će se obdržavati u nedjelju, 5. septembra poslije podne u 2 sata u Hrvatskom domu, 115 Bridge St. Molim članice i članice, da dodjeju u malo većem broju, da čujete i znate, što se radi u korist društva. Nekako mi se čini, da se članstvo boji doći na sjeđnicu. Čim je više članova prisutnih, tem je bolje za društvo; svaki zna nešto i tako možemo napredovati puno bolje.

Braćo i sestre! Već je pet mjeseci što je bila naša kampanja otvorena za nove članove pomladka, a u ovom vremenu, dobili smo samo pet novi članova. To je dosta slabo. Nekoji članovi kažu: "To je na odboru, ili dužnost odbora." Istina, ovo enako jest odborovo delo, a istotako se isto tiče svakog člana i članice, da gleda, da može dobiti prijatelja, koji još nisu članovi društva i naše Jednote!

Lepo nam se vidi, kad čitamo

u Glasilu koliko smo dobili kredita za koji mjesec. Zato je treba, da se svaki član i članica trudi za ovo društvo, pa da dobije čim više novi članova i pomladka. Ovo nije težka stvar za napraviti, kada vidite svoga dobrog prijatelja, prosite ga i kažite mu, da je dobro biti član našeg društva i Jednote, to je nama svima u korist. Mi bi morali imati još večje društvo, nego li ga imamo, samo da svaki član malo pomože u ovi kampanji, a ne uvijek kazati: "Ja nemam vremena, to će drugi napraviti!" Ako svi tako kažemo, onda neće nitko ništa napraviti kada jedan na drugog čeka. Ja se bojim, da ni jedan nikamo ne izide, treba, da jedni druge pomože, onda će biti sve bolje kod društva. Sada nam ide dosta dobro, nemogu kriviti jer članovi plaćaju po mogućnosti. Hvalim zato! Držite se takovega reda, biti će vama lakše, a meni i puno lakše.

Još jedamput vabim vas na sjeđnicu i da dobijete novi članova. Sa pozdravom,
 John Dvoranich, tajnik.

DRUŠTVO SRCA JEZUSOVE-
GA, ST. 70, ST. LOUIS, MO.

Cenjeno članstvo! Društvena seja v avgustu je bila bolj slabo obiskana, vem, da je članstvo raztrešeno po našem širnem mestu, ali zavedajte se, da so tudi vaši uradniki v istem položaju, kakor ste vi sami. Če se morajo isti udeležiti vseh sej ali ne mislite, da bi bilo umestno za vas se udeležiti vsaj vsake druge ali tretje seje?

Znano vam je, da bomo dne 26. septembra obhajali 40-letnico obstoja našega društva. Odbor se trudi s pridobivanjem oglasov za Spominsko knjigo, osebno so razdelili knjižice za dva vojna bonda, vam vsem ter sploh vsem prijateljem. Ker bomo to slavnost praznovali s piknikom ter plesom, ste uljudno vabljeni vsi na prihodnjo sejo, kjer se bo razpravljalo bolj obširno ter natančno o vseh podrobnostih te zadeve.

Kaj pa z našo Victory kampanjo? Prosim, potrudite se v teh par mesecih, da bomo dosegli našo kvoto zagotovo. Naše društvo mora zmagati, z vsemi imenitnimi in velikimi imeni kakor: Papeš, Skof, Zlatarič itd. No, zdaj imamo pa še poleg vseh teh tudi Zupanjo in to po zaslugi urednika našega Glasila, brata Zupana, ki je dal v minulem mesecu vpisati v naše društvo svojo prvo vnukinjo Barbaro Jean, staro dobra dva meseca, hčerko svojega sina Vincenta. Sliko te naše najmlajše naše članice pošiljam tukaj za objavo, ker je jako zanimiva za sedanje vojne čase.

Mala Barbica spi v naročju svoje mame in drži dva prsta svoje levice v znamenju

zmage "V" menda zato, ker je odšel njen atak začetkom avgusta t. l. k vojakom, poleg tega ima Barbica tudi v službi Strica Sama štiri svoje strice. Da bi se le ročno znamenje tega deteta kmalu uresničilo! Uredniku bratu Zupanu izrekam zato zahvalo. Pa se še oglasite!

Na bolniški listi imamo sedaj samo brata Stanislav Holjeviča. Obiščite ga po možnosti.

K sklepu vas še enkrat opozarjam na važnost prihodnje seje. Na svidenje!

S sobratskim pozdravom,
 Anthony J. Skoff, tajnik.

DRUŠTVO SV. MARIJE
MAGDALENE, ST. 162,
CLEVELAND, O.

Članstvo našega društva se tem potom obvešča, ker bo v ponedeljek, 6. septembra Delavski praznik (Labor Day) se NE bo vršila naša redna seja kakor običajno. Vršila pa se bo v torek, 7. septembra in to v navadnih prostorih in ob navadnem času, to je ob 8. uri zvečer.

Asesment bom pričela pobirati ob 6. uri. Opominjam tudi vse one, ki ste zaostale z asesmentom, da je velike važnosti, da istega tedaj poravnate.

Torej za ta mesec bo seja v torek, 7. septembra namesto v ponedeljek in to radi praznika. Toliko v prijazno naznanje, kar upam, da boste vpoštevali! Pozdrav,
 Maria Hochevar, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMOC
KRISTJANOV, ST. 165,
WEST ALLIS, WIS.

Vabilo na sejo in patriotično prireditve

Zopet prosim, ker je bolj hladno vreme, da pridete v velikem številu na sejo dne 5. septembra, ker imamo nekaj važnega na dnevnem redu.

Gotovo tudi veste, da bo tukaj dne 12. septembra Slovenski dan za kupovanje vojnih bondov in znamk, to bo v South Side Turn dvoran popoldne in zvečer. Zaeno bo tudi lep program z govorniki; za to prireditve ni nobene vstopnine.

Popoldne ob treh bo parada in se zbiramo na S. 17th St. in W. National Ave., odkoder odkorakamo v South Side Turn dvorano. Važen ali znamenit del parade bo tudi Ambulančni voz, katerega bomo kupili Slovenci za ameriški Rdeči križ iz naselbin Milwaukee in West Allis.

Končno pa prosim vse naše članice, katere imate narodne noše, da pridete v párado in tudi druge članice, da bo naše društvo zastopano pod našo zastavo, da nas bo veliko skupaj.

S sosesrskim pozdravom,
 Mary Petrich, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 174, WILLARD, WIS.

Cenjenim članicam naznanjam, da bomo imele redno letno veselico (piknik) prihodnjo nedeljo, 5. septembra, kar bo v korist dvorane, kakor določeno na zadnji letni seji, da ne bomo plačevale najemnine od dvorane, kjer zborujemo. Zato ste vse prav vlijudno vabljeni, da se zagotovo udeležite te veselice in pomagate. Vabimo pa tudi vse drugo cenjeno občinstvo, da pridete; igral bo izvrsten orkester. Torej ne pozabite te naše prireditve! Pridite vsi!

Se par vrstic iz naše naselbine: Sosestra Johana Koščak se je tako ponesrečila, da ji je počila kost v nogi in se nahaja v oskrbi zdravnika. Obiščite jo, če je vam le mogoče, gotovo bo vesela, ker je tako sama sedaj vsled smrti soproga, šele pred par tedni, zdaj pa še ta nesreča! Kljub vsemu temu je bila te dni prijetno iznenadena, ker ji je njen sin-vojak po preteku enega leta prvič pisal. Pravi, da je zelo vesel, ker se nahaja zopet v Ameriki in bo

ZLATA POROKA V MINNESOTI

Hill Studio, Chisholm, Minn.

Buhl, Minn.—Letos sta v naši naselbini praznovala zlato poroko Mr. in Mrs. Frank Perhaj. Dne 19. maja, 1893 ju je poročil Father Buh v Tower, Minn., odkoder sta se preselila na Buhl leta 1903.

Njun zakon je Bog blagoslovil s 14. otroci, izmed katerih je devet še živih, in sicer: John Perhaj, Detroit, Mich.; Joe Perhaj, Superior Wis.; Louis Louis in Charles Perhaj, oba v Buhl, Minn.; Mrs. Philip Gregorich, Eveleth, Minn.; Mrs. W. H. Fischer, Columbia, S. C.;

Mrs. Fred Dillree, Minneapolis, Minn.; Mrs. John Mamer, Vandalia, Ohio, in Mrs. C. Williams, Asheville, N. C.

Mr. Frank Perhaj, po domače Grvoletov France iz Kompolj, fara Dobropolje, je prišel v Ameriko leta 1890; njegova žena, Martinkova Marjana je pa doma iz Bruhanje vasi in je prišla v Ameriko leta 1893.

Zlatoporočena sta člana naše KSKJ. Mr. Perhaj je pristopil k Jednoti leta 1895, njegova številka certifikata je 33. Oba spadata v društvo št. 16.

DOPISI

ŠE ENA ZLATA POROKA
V MINNESOTI

Soudan, Minn.—Petdesetletnico zakonskega življenja sta praznovala Mr. in Mrs. Jožef Znidaršič iz Soudana, ko sta v torek 20. julija z otroci šla k svetli maši in prejela sveto obhajilo.

[Poročil ju je Rev. Joseph F. Buh v cerkvi sv. Martina dne 20. julija, 1893. Imela sta 15 otrok, od katerih jih 10 še živi. Tiso: Rudolph, in Joseph v Soudanu; John v Milwaukee, Wis.; Mrs. Anton Stefančič Jr., v Towerju; Mrs. Joseph Stepan v Soudanu; Mrs. Frank Derganc v Nashwauku, in Mrs. William Egner, Mrs. John Berg in Miss Angela v Chicagu, Ill. Več jih je bilo navzočih pri jubilejni proslavi.

Mr. in Mrs. Znidaršič sta pionirja v Soudanu. Pred več kakor 50 leti sta prišla semkaj iz

skušal priti domov na obisk. Kje ravno je bil, ne omenja nič, menda ne sme?

Mrs. Koščak ima še enega sina v armadi, ki je nastanjen v Oakland, Cal.

Mrs. Ana Trunkel se je tudi poškovala na roki pri pralnem stroju, vsled česar je morala iskati zdravniške pomoči. Zdjaj sta oba bolana, kajti tudi njen mož Anton Sr. boleha že cele štiri mesece v križu in na nogi, komaj je malo vstal, pa je še njegovo ženo poškovala na roki, kar jo ovira pri delu. Upamo in želimo vsem tem, da bi kmalu okrevali.

Naša znana rojakinja in sestra Mrs. Mary Tolony je odšla te dni na daljše počitnice k sestram-redovnicam v Lemont, Ill., kjer je v St. Joseph's Home. Piše nam, da se ji ondi zelo dopade in da je prav zadovoljna. Najbrže bo tam za stalno ostala, kjer se je tudi nahaja več starejših zadovoljnih Slovencev v oskrbi naših slovenskih redovnic. Vsi ji želimo, da bi bila tam zdrava in povsem zadovoljna.

S sosesrskim pozdravom,
 Mary Gosar, tajnica,
 Greenwood, Wis.

Slovenije. Pred poroko se je Mrs. Znidaršič pisala Franciška Ivanč.

Vnedeljo, 25. julija je vsa družina obhajala redko obletnico na svojem domu v krogu sorodnikov in prijateljev. Slavljenecema so pri tej priliki poklonili denarnico, sedeva ne prazno.

Od drugod so prišli za to priliko: Mr. in Mrs. Derganc in trije sinovi iz Nashwauka; John Znidaršič in hči Marlene iz Milwaukee, Wis.; Miss Bette Stefančič iz Minneapolis, Minn. Mr. in Mrs. Joseph Korošec in Mr. in Mrs. John Bambič iz Gilberta, Minn.

Razen desetero še živih otrok imata slavljenca tudi deset vnukov, izmed katerih sta dva pri vojaki. Paul Hegler, sin Mrs. Joseph Stepan, je v Camp Roberts, California; Anthony Stefančič iz Towerja je pa v Camp Blanding, Florida.

Poročevalce.

SLOVENSKA POROKA

West Allis, Wis.—Dne 21. avgusta se je v tukajšnji cerkvi Matere Božje poročila občeznana hčerka Mr. in Mrs. Frank Lipoglavšek—Florence iz Milwaukee, Wis., z Mr. Frank Strnadom iz Kalifornije, ki je uslužben pri obrežni straži (U. S. Coast Guard).

Nevesta je bila voditeljica cerkvenega pevskega zbora naše slovenske fare in tudi farnege orkestra; zaeno je podučevala glasbo na višji dekliški šoli tehnike v Milwaukee, Wis. Navedenka ima poseben talent v igranju na razne instrumente, osobito na gosli in bassoon. Glasbo je študirala na državnem učiteljskem kolegiju ter ondi dobila diplomu; potem je še izpopolnila svoje učenje na Alverno glasbenem kolegiju in na Northwestern univerzi, ter drugih. Zatem je bila zelo aktivna v MacDowell, pri Young Peoples in v orkestru godbenega kolegija.

Nevesta je članica društva Marija Pomoč Kristjanov, št. 165 KSKJ, njen oče je pa predsednik društva št. 103 KSKJ.

Mladi par bo živel začasno v Oregonu, kjer je Mr. Strnad nastavljen.

Članica društva št. 165.

Virginia, Minn. Jubilant je star 78 let, njegova žena pa 68.

Mr. in Mrs. Perhaj se lepo zahvaljujeta prijateljem in znancem za zabavni večer, katerega so jima priredili v proslavo zlate poroke. Posebno se zahvaljujeta kuharicam Mrs. Terlep, Mrs. Bizal in Mrs. Nossan. Zahvaljujeta se tudi Mr. Brincu iz Eveletha, ki je poskrbel za "ta mrzlega."

Zaeno pozdravljata vse Dobropoljčane v Ameriki!

Poročevalce.

JOLIETSKE VESTI

Joliet, Ill.—V nedeljo, 22. avgusta je slovenski narod v Jolietu in okolici zopet pokazal, da mu še bije srce za svoj narod, da še goji ljubezen do rojstne domovine in do trepih bratov in sester v sedanjem tužnem stanju. Omenjeno nedeljo se je namreč vršila prireditve v pomoč stari domovini, kakor je bilo oglašano v listih. Bil je lep dan, kakoršnega smo želeli. Ze zgodaj so rojaki pričeli prihajati na farni park, vsakemu se je poznalo, da se zaveda, da gre za pomoč rojstni domovini.

Malo pred 12. uro se je razvila od dvorane pestra povorka pod spretnim vodstvom maršala Mr. John Zivetza ml. Z ameriško zastavo na čelu so korakale kadetnje Slovenske ženske zveze v svojih lepih uniformah, za temi žene in mladinski krožki SZZ in KSKJ v narodnih nošah; za temi pa društvo Najsvetejšega Imena s svojimi številnimi člani. Potem pa mašni strežniki in čistiti gospodje-duhovniki. Procesija je šla do lepo okinčanega oltarja, kjer je bila že zbrana velika množica faranov in posetnikov iz bližnjih naselbin.

Ob 12. uri se je pričela sveta maša z leviti za zmago, katero je daroval čistiti gospod Rev. Franc Gabrovšek, asistiral sta mu domači župnik Rev. M. J. Butala in bogoslovec Albert Adamich, ceremoniar je bil pomožni župnik Rev. G. Kuzma. Med sveto mašo je imel čistiti gospod Gabrovšek globoko zamišljeno pridigo o ljubezni do bližnjega, ki je segla vsem do srca. Krasno petje cerkvenega pevskega zbora, pod vodstvom Mr. Anton Rozmana je to veličastno službo božjo še povečalo.

Po sveti maši se je pričel popoldanski program. Nastopile so naše vrle kadetnje SZZ, splošno znane zmagovalke, ki so proizvajale jako zanimive točke, ki so jih le ta vrla slovenska dekleta zmogla, za kar so žele viharno priznanje od občinstva. Nastopili so tudi mladinski krožki SZZ in KSKJ, ki so lepo proizvajali svoje naloge ter bili deležni splošnega priznanja. Nato je sledil odmor in so se udeleženci okrep-

čali pri dobri postrežbi.

Ob treh se je pa narod zgrnil v veliko farno dvorano, ter je zasedel vse sedeže do zadnjega prostora. Predsednik društva Najsvetejšega Imena je otvoril govorniški program s primeranim nagovorom in pozdravom čistitemu gospodu Gabrovšku in vsem navzočim, nato je zaigrala šolska godba ameriško himno Star Spangled Banner. Potem je predsednik pozval vse v dvorani, da počaste in pozdravijo ameriško zastavo, kar so tudi z velikim navdušenjem storili. Z istim navdušenjem so pozdravili tudi slovensko trobojnico in obljubili pomoč do svobode.

Zatem je pevski zbor lepo zapel pesem "Pozdravljeni." Potem je nastopil naš župnik Rev. M. J. Butala, ki je v lepem govoru pozdravil čistitega gospoda Rev. Gabrovška in vsem navzočim priporočal, da pomagamo našim trepičim rojakom v stari domovini. Nastopila sta tudi Mr. Josip Zajar, glavni tajnik JPO, SS in blagajnik SANSa ter Mr. Louis Zelezničkar, tajnik društva Najsvetejšega Imena in lokalne JPO, SS sekcije in podružnice SANSa, ki sta v jedrnatih besedah spodbujala navzoče k delu za pomoč naši novi domovini in kruto prizadetim bratom in sestram v stari domovini. Med predledki govornikov je igrala šolska godba in cerkveni pevski zbor, je zapel več lepih narodnih pesmi, ki jih je občinstvo z velikim aplavzom odobraval.

Nato je čistiti gospod župnik Rev. M. Butala predstavil glavnega govornika, Rev. F. Gabrovška, nakar je godba zaigrala njemu v počast slovensko koračnico, "Naprej zastava Slave!" Burno pozdravljen od množice, je nastopil čistiti gospod govornik, ki je nam temljito razložil dogodke in položaj v stari domovini, odkar so jo kruti trinogi Nemci in Italijani podjarmili in razkosali. Le v Ameriko imajo tam zaupanje, da jih bo rešila, je povdarjal. "Le od vas pričakuje pomoč," in je toplo priporočal: "Podpirajte vaše pomožne akcije in delo SANSa, ker le s skupno pomočjo ameriških Slovencev bo Slovenija zopet vstala in oživela."

Govor Rev. Gabrovška je bil z velikim navdušenjem odobran, segel je vsem globoko v srce in obudil večjo ljubezen do našega trpečega naroda. Mnogi so imeli solzne oči, ko so čuli koliko trpe rojaki in rojakinje onstran morja.

Domači gospod župnik se je lepo zahvalil čistitemu gospodu govorniku in obljubil, da bomo jolietški Slovenci storili vse, kar bo v naši moči, da bomo pomagali narodu, iz katerega smo izšli, da bo zopet svobodni.

Govorniški program je bil zaključen, nakar je godba zaigrala ameriško himno "America," ki je bila spremljana od občinstva s petjem. Zatem se je pa razvila prav pristna slovenska medsebojna zabava, kakoršne še ni bilo na našem parku; vsi navdušeni za pomoč stari trpeči domovini.

Kot predsednik društva Najsvetejšega Imena, pod katerega pokroviteljstvom se je ta prireditve vršila, si štejem v dolžnost, da se javno zahvalim vsem, ki so pomagali, da je prireditve tako sijajno izpadla v narodnem in finančnem oziru. Pred vsem se lepo zahvalim čistitemu gospodom Rev. M. J. Butala in Rev. G. Kuzma za priporočilo v cerkvi in za navsve in pomoč pri pripravi ter na slavnostni dan. Najlepša hvala čistitemu gospodu Rev. Franc Gabrovšku, ki se je potrudil, da je prišel k nam ter daroval sveto mašo in nam dal spodbudne zanimive govore, ki jih ne bomo nikdar pozabili.

(Dolajo na 3 strani)

DOPISI

(Nadaljevanje s 3 strani)

Lepo hvalo izrekam tudi tajniku društva Najsvetejšega Imena Mr. Louis Zelezničarju, ki se je neumorno trudil pri tem velikem delu s predpripravi. Lepa hvala Mr. John Zivetzu in vsem, ki so pisali v liste, tako tudi lepa hvala slovenskim listom, ki so priobčili dopise, kakor tudi našim lokalnim listom in jolietki radio postaji za oglaševanje. Iskrena hvala kadetinjam in krožkom Slovenske ženske zveze, za njih častne nastope. Hvala članom društva Najsvetejšega Imena za lepo korporativno udeležbo. Lepa hvala Mr. Anton Rozmanu in cerkvenemu zboru; dalje cerkvenim odborom in odbornikom in odbornicam vseh društev v naselbini za sodelovanje.

Lepa hvala Mr. Fred Troppe in sinu, ki sta brezplačno igrala zvečer v dvorani. Iskrena hvala šolski godbi in Mr. Devoltu za igranje pri programu popoldne. Najlepša hvala pa vsem, brez izjeme, ki ste pomagali z delom za naš ubogi slovenski narod pri tej prireditvi. Rad bi vse naše dobre moze, žene in dekleta, kateri so tako vneto delali za večji uspeh ta dan z imeni omenil, pa je število preveliko. Vem, da tega tudi ne želite, kajti znam za vašo narodno zavest, za vašo požrtvovalna dobra srca, da ste vse delali le z namenom, da se doseže čim več pomoči za bedne rojake v tužni domovini. Zato še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste pomagali za ta plemeniti namen že na eden ali drugi način.

Končno prav lepa hvala vsem, ki ste se udeležili te naše prireditve iz Joliet in drugih naselbin; z vašo sijajno udeležbo ste pokazali, da ljubite svoj narod in mu želite pomagati v teh težkih časih, v katerih se sedaj nahaja. Hvala vam! Le tako naprej, dokler ne bo naš narod dosegel iste svobode, kakoršno mi tukaj v svobodni Ameriki uživamo.

Z vpludnim pozdravom,
Andrew Hochevar,
predsednik društva Najsvetejšega Imena.

TRAGIČNA SMRT SLOVENSKEGA BOLNIČARKE

Waukegan, Ill.—V petek, 13. avgusta je žalostna smrt doletela priljubljeno slovensko bolničarko Miss Louise Likar, staro 38 let in zaposleno pri Lake County Tuberculosis Association.

Opoldne omenjenega dne je prišla v poslopje Citizens banke in je stopila v dvigalo, da jo ponese v šesto nadstropje, kjer je imela svoj urad. Razen nje se je nahajal takrat v dvigalu samo še eden potnik, ki je izstopil v četrtem nadstropju. Dotični sopotnik pripoveduje, da je slišal, da so se vrata dvigala zaprla takoj, ko je on izstopil. Tudi operatorica dvigala pravi, da je t a k o j zaprla vrata, ko je tisti mož izstopil, nato pa je pogledala na svojo tablico z lučkami, kje mora še ustaviti. V tistem trenutku pa je zaslišala pretresljiv krik, nakar je takoj ustavila dvigalo. Miss Likar je medtem padla iz dvigala, ki jo je pritisnilo ob tlak četrtega nadstropja in jo zdrobilo. Operatorica in omenjeni mož, ki je tudi slišal krik in takoj prihitel nazaj, sta mrtvo izvele iz prostora, kjer jo je streljo.

Ko je ležala na mrtvaškem odru, jo je prišlo veliko ljudi kropiti. Pokojna Miss Likar je namreč pomagala, kjer je mogla tudi izven svojega rednega dela, zato se je veliko ljudi s hvaležnostjo spominja.

Pogreb, ki se je vršil 16. avgusta, je bil eden največjih, kar se jih je še vršilo iz cerkve Matere Božje. Prišlo je blizu

100 bolniških strežnic v uniformah, iz domačega okraja in iz raznih mest v državi Wisconsin. Prišlo so tudi sestre in zdravniško osebje iz bolnišnice sv. Terezije, kjer je mlada Slovenka graduirala leta 1935.

Za župnika Rev. Father M. J. Hittija je bil pretresljivo slovesni dogodek, ko je opravljal pogrebno sveto mašo ob asistenci treh drugih duhovnikov. Njegov brat je namreč podelil Miss Likar prvo sveto obhajilo v Sloveniji.

Pokojna Miss Louise Likar je bila doma iz vasi Brode, fara Poljane nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriko je prišla leta 1922 v Waukegan, k Rev. Father Francis Azbetu. Oni so jo dali učiti za bolniško strežnico v bolnišnico sv. Terezije leta 1929, kjer je graduirala kasneje kot registrirana bolničarka. Naslednji dan po njeni smrti je prišlo pismo, da je sprejeta v National Public Health Nursing Association, kar si je pokojna zelo želela, toda imenovanje je prišlo prepozno.

Edini sorodnik pokojne je njen brat Lt. Frank Likar, ki služi pri armadnih letalcih v Fort Meyer, Virginia. Po nesrečnem naključju je dobil pravočasno v roke obvestilo o njeni nesrečni smrti in je prišel na pogreb. Oče pokojnice, Urban, pa je umrl pred enim letom neke v Pennsylvaniji.

Jennie Keber.

Pet slik iz domovine

P. Bernard OFM.

Slike iz domovine so dandanes kaj redke. Te dni mi je pa poslal Rev. Gobrovšek pet fotografij, ki so prišle naravnost iz Ljubljane. Prinesel jih bo Koledar Ave Maria za leto 1944. Ne bo pa odveč, če že zdaj nekoliko povem, kaj te slike predstavljajo.

Spomladi enkrat letos se je vršila na Rakovniku poleg Ljubljane velika spokorna verska prireditev. Rakovnik je gotovo znan večini naših bralcev. Kdaj se je ta manifestacija vršila, nam ni znano. Vse pa kaže, da je moralo biti nekoč v letošnji pomladi.

Kaj kažejo slike
Predvsem pade v oči ogromna množica ljudi, ki se je tisti dan zbrala na Rakovniku. Na vseh slikah so v ospredju sami moški, katerih število vsekako sega v mnoge tisoče. Na eni sliki je videti, da so v ozadju ženske, ki jih je, dejal bi, kar brez števila.

Kar bo mnoge naše bralce posebno zanimalo, je to, da nosijo v procesiji pravo podobo Marije Pomagaj z Brezij. Videti je to milo podobo vsaj na treh od petih poslanih slik.

Na eni sliki je centralna figura škof Rožman, ki nese, menda na čelu procesije, velik križ z umirajočim Zveličarjem. Ob škofu stopata kanonika Nadrž in Vovk, bivši tržaški župnik. Ostalih obrazov na slikah vsaj jaz ne poznam, četudi je nekatere dosti dobro videti.

Dvoje nam pričajo te slike.
1. Narod doma je še vedno veren in vdan svoji duhovščini. Kdor trdi, da je v Sloveniji vse do 90% "partizansko," torej komunistično pobarvano, ne ve, kaj govori. V deželi, ki bi se bila zapisala komunističnim partizanom tudi samo do 50% odstotkov, bi taka manifestacija ne bila mogoča. Saj slike kažejo množico, ki skoraj dosega slike, ki smo jih bili vajeni videti od raznih katoliških shodov v Ljubljani pred vojno.

2. Narod doma moli in dela pokoro. Ne pričakuje rešitve od same politike in od prožja. Tu med nami pa mnogi duha našega naroda doma vse drugače "razumejo"...

Ali imate že kakega novega kandidata za prihodnjo sejo?

IZ URADA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3035 West 26th Street, Chicago, Illinois

Klic za vašo moralno podporo

Ko je začel Slovenski ameriški narodni svet delovati v smislu resolucij, sprejetih na Slovenskem narodnem kongresu lani v Clevelandu, se je obrnil do slovenskih Amerikancev s prošnjo, naj mu pomagajo v prvi vrsti z denarnimi prispevki, da bi mogel vršiti svoje prepotrebno delo. Naši ljudje so se široko tej deželi in izven nje radi odzvali tistemu klicu; ustanavljali so naše podružnice in jih še ustanavljajo ter redno pošiljajo denarne darove, ki znašajo sedaj že kaj čedno vsoto — kakih dvesto tisoč dolarjev v okroglih številkah.

Sedaj pa je čas, ko bo treba tudi njihne moralne podpore.

Dr. Ivan Čok se je obrnil do naše organizacije s pismom, v katerem opozarja na važnost sedanjega mednarodnega položaja ter pravi, da terjajo tiste razmere našo skrajno pazljivost in takojšnji skupni nastop.

Po njegovem mnenju ni nova laška vlada po padcu Benita Mussolinija in njegovih pribočnikov vprašala nas in naših zavznikov za mir ali vsaj za premir, ker zahtevamo brezpogojno predajo laške dežele, in Badoglio, ki je načelnik tiste vlade, nadaljuje vojno proti nam in našim zavznikom z namenom, da bi izsilil iz nas boljše pogoje za izstop Italije iz vojne. Italija se potemtakem ne bo predala brezpogojno, nego pogojno, meni dr. Čok. Kakšni pa so tisti laški pogoji, ni znano javnosti. Na vsak način bo eden izmed njih nerazdeljivost celinske Italije. Ta nerazdeljivost laške oblasti pa pomeni, da imajo ostati meje med Jugoslavijo in Italijo take, kakršne so bile pred vojno.

Naše pravične zahteve so s tem v nevarnosti, misli pisec omenjenega pisma. V nevarnosti je Trst, Gorica, Vipava, Postojna in ves drugi slovenski svet, ki je bil pred vojno pod Italijo. Zato je naš skupni nastop nujno potreben. Treba je opozoriti Belo hišo, državni vladni oddelek in vojni urad v Washingtonu, ravno tako tudi g. Churchilla, ki se baš sedaj mudi na konferenci z našim predsednikom Rooseveltom v Quebecu, ali pa angleško veleposlaništvo

ZAHVALA

Lorain, O.—Podpisana se iskreno zahvaljujem vsem onim, ki ste nas tolažili in nam prijazno izkazovali sočutje v dnevih težke preizkušnje ob času smrti našega ljubljene in nepozabljenega soproga in očeta

Frank Loewicz

ki je za vedno zatisnil svoje oči dne 28. julija, po kratki boleznj v 39 letu svoje starosti.

Naj velja tudi lepa hvala Rev. Milan J. Slajetu za cerkvene obrede, društvo sv. Cirila in Metoda, št. 101 KSKJ, kar mor je spadal več let, vsem za darovane krasne vence in cvetlice, vsem za naročeno sv. mašo, vsem, ki ste dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago, vsem, ki ste prišli pokojnega kropiti in čuti, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Posebno pa hvala KSKJ, ki je tako hitro in brez odlašanja izplačala posmrtnino. Zaeno priporočam tistim, ki še niso člani ali članice te organizacije, da pristopijo pod odkrilje KSKJ, ker je v resnici dobra mati ob času potrebe.

Pokojnika priporočam vsem v molitve in blag spomin. Žalujoca:

Mary Loewicz, soproga.
članica društva št. 101.

v Washingtonu na naše pravične zahteve.

Kako naj se to zgodi najizdatneje?
Po Čokovem nasvetu naj bi organizacije in posamezniki poslali brzojavke na označena mesta ter poudarili v njih krivico, storjeno po prvi svetovni vojni na podlagi nesrečnega tajnega londonskega pakta z dne 26. aprila 1915, nadalje dejstvo, da se zavzniki niso držali načel, izraženih v znamenitih 14 točkah Wilsonovih, potem to, da zahteva osvoboditev vseh 700.000 Slovencev in Hrvatov, ki so pod Italijo, z vsemi drugimi Jugoslovani vred, nadalje neustojljivo dejstvo, da ustreza ta zahteva v polni meri načelu, po katerem se je osvobodila in združila Italija sama, potem borbo primorskih Slovencev in Hrvatov proti fašizmu pred to vojno in sedaj pa naposled seveda tudi Atlantsko pismo. Nadaljnja navodila o tem boste prejeli iz SANSovega urada, ko pride čas za to.

Združena slovenska društva v New Yorku se prav dobro zavajajo nujnosti in potrebe takega skupnega nastopa, pa so nam dne 19. avgusta poslala brzojavko, v kateri je povedano, da se strinjajo z Adamičevimi in Čokovimi predlogi glede naše moralne podpore in našega skupnega nastopa za pravice naših bratov in sester na Primorskem ter pozivajo našo organizacijo, naj stori vse potrebno, da se tak skupen nastop tudi izvede emudoma.

Biljeten Združenega odbora

Kakor smo že zadnjič omenili je sklenil Združeni odbor slovenskih, srbskih in hrvaških Amerikancev, da bo izdal svoj biljeten, publikacijo, v kateri bo pred vsem skrbel za pošteno propagando naše pravične stvari, ter ga pošiljal tudi vsem članom in članicam naših podružnic.

Ker pa bo treba za sestavo članskih imenikov prejkone več tednov, a delo mora iti naprej, se bo tisti biljeten za sedaj pošiljal podružničnim tajnistvom v primernem številu izvodov. Tajniki in tajnice se prosijo, naj prejete biljetene razdelijo med članstvo in če jim jih še kaj ostane, tudi med druge ljudi.

Ko bodo urejeni članski imeniki, bodo člani in članice prejeli biljeten vsak na svoj dom.

Naše gibanje

Od 12. do 19. avgusta so se nam prijavile sledeče nove podružnice: Štev. 85 SANS, New York, N. Y., nastala iz podr. št. 84 SZZ; št. 86 SANS, Elizabeth, N. J., nastala iz dr. št. 540 SNPJ; št. 87 SANS, Brooklyn, N. Y., nastala iz dr. št. 557 IWO; št. 88 SANS, Brooklyn, N. Y., nastala iz dr. št. 57 KSKJ; št. 89 SANS, Pueblo, Colo., nastala iz slovenskega društva "Prešerna." Ta organizacija je dne 19. avgusta štela 89 podružnic.

V istem času so nam poslane prispevke sledeče podružnice: Štev. 3 SANS, Pittsburgh, Pa., \$55 (v ta znesek je prispevalo dr. št. 50 KSKJ \$50 in njegov tajnik Math Pavlakovich pa \$5); št. 33 SANS, Bridgeport, O., \$37 (\$5 od tega zneska je namenjenih za slovenske vojne ujetnike v Indijani); št. 62 SANS, Crivitz, Wis., \$30; št. 60 SANS, White Valley, Pa., \$60; št. 89 SANS, Pueblo, Colo., \$25.

Postojanka št. 33 JPO-SS, Braddock, Pa., nam je podarila \$200 in po predsedniku KSKJ Johnu Germu sta prispevala iz Puebla Mrs. Martin Morin \$10 in John Jenko pa \$5.

Društvo Amerikanska Slovenka št. 10 JPZ Sloje iz Sheboygana, Wis., je nam v svojem pismu želelo kar naj-

lepše uspehe v teh prepotrebni naporih ter pridejalo ček za \$25 naši organizaciji v podporo.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Podružnica št. 2 SANS, Chicago, Ill., bo imela dne 28. avgusta ob osmih zvečer svojo mesečno sejo v prostorih na 1638 N. Halsted St. ter poleg drugega ukrepala tudi glede svoje veselice, ki jo misli prirediti dne 20. novembra ravno tamkaj.

Po seji bo imelo članstvo lepo domačo zabavo po gorenjski navadi. Poleg druge zabave bo tudi lepo petje. Pel bo naš znani tenorist Tomaž Cukale in morebiti tudi Majda Novak. Oba pa bo spremljala Ksenija Novak na klavir, če bo vse v redu. Tisti in tiste, ki jih srbijo pete in se radi malo zasujejo, bi nikakor ne smeli zamuditi te seje in domače zabave po njej. Kajti Joe Gomilar je dal častno besedo, da bo tamkaj s svojo harmoniko.

Dne 21. avgusta se je vršila tu v Chicagu peta seja našega izvrševalnega odbora.

Naše gibanje

Od 22. julija do 5. avgusta so se nam prijavile sledeče nove podružnice:

Št. 69, New York, N. Y., nastala iz društva št. 56 SNPJ.

Št. 83, Walsenburg, Colo., nastala iz društev št. 299 SNPJ in št. 101 ABZ.

Št. 84, New York, N. Y., nastala iz Slovenskega samostojnega bolniškega podpornega društva. Dne 5. avgusta je ta organizacija štela 84 podružnic.

Zanimanje za našo stvar že sega preko meja te velike dežele. Kajti te dni je nam iz Kirkland Laka v Kanadi sporočil tajnik tamošnjega društva št. 619 SNPJ Max Skube, da bo poskušal s pomočjo drugih tamkajšnjih slovenskih ustanov ustanoviti našo podružnico. Kakor poroča tajnica podružnice št. 56 za milwausko okrožje sestra Mary Musich, je dalo društvo št. 520 SNPJ iz Cudahyja, ki šteje samo 12 članov, že \$53.50 za SANS; ta denar je nabrala med to maloštevilno društveno družino Tilka Borstner in sklep, da daruje vsak član tega društva enodnevno plačo v tem letu za SANS, še zmeraj drži.

V istem času, to je od 22. junija do 5. avgusta so prispevale sledeče podružnice: Št. 3, Pittsburgh, Pa., \$140.13 (\$25 od te svote je podaril Slovenski narodni dom v Pittsburghu); št. 8, West Newton, Pa., \$13.80; št. 15, Springfield, Ill., \$7.50; št. 21, Cleveland, O., \$150; št. 22, Midway, Pa., \$10.75; št. 24, Virden, Ill., \$3.09; št. 25, Chicago, Ill., \$5.50; št. 30, Sharon, Pa., \$100; št. 32, Cleveland, O., \$6; št. 38, Acmetonia, Pa., \$25.

Št. 39, Cleveland, O., \$500; št. 40, Kemmerer, Wyo., \$14.25; št. 48, Cleveland, O., \$149; št. 56, okrožje Milwaukee, Wis., \$125; št. 63, Brooklyn, N. Y., \$130; št. 78, Bridgeville, Pa., \$160; št. 79, Girard, O., \$100; št. 83, Walsenburg, Colo., \$20.

Podružnica št. 48, Cleveland, O., nam je te dni poslala tudi še \$10 za 50 izvodov Čokove brosure.

Shodi, seje, sestanki, prireditve
Iz urada podružnice št. 56 za Milwaukee in okolico se nam poroča, da bo ta podružnica imela t a m k a j SLOVENSKI DAN dne 12. septembra letos v prostorih South Side Turn Hall.

Podružnični blagajničarki sestri Josephine Schlosar, ki je tudi načelnica odbora za prodajanje vojnih vladnih obveznic med Slovenci v Milwaukeeju in okolici, je uspelo dobiti tisto dvorano za cel dan 12. septembra. Tako bodo imeli Slovenci v milwauskem okrožju svoj dan t a k r a t in predsednik našega narodnega sveta Etbin Kristan je povabilen za glavnega govornika v

slovenščini ob tisti priliki.

V prid nakupovanja vojnih vladnih obveznic pa bo govoril v angleščini nekdo iz Washingtona na tistem zborovanju. Kakor je čuti, bodo imeli tamošnji Slovenci tudi veliko parado tisti dan.

Kakor se nam poroča, se v Clevelandu pripravljajo na to, da si ustanovijo Osrednji odbor, ki bo poleg drugega dela tudi pomagal voditi naše gibanje v veliki clevelandski slovenski naselbini. V ta namen se je že vršila ena seja vseh štirih clevelandskih podružnic SANS.

Drugi tak sestanek so imeli dne 20. avgusta. Nanj so bili povabljeni poleg krajevnih podružničnih odborov in odbornic tudi vsi clevelandski člani širšega in izvrševalnega odbora te organizacije, pa uredniki vseh slovenskih listov v Clevelandu. Na tem shodu so se izvolili odborniki za Osrednji odbor in zasnovale so se predpriprave za shod, ki se bo vršil enkrat proti koncu meseca septembra ali pa v začetku oktobra.

Naši ljudje v Indianapolisu so imeli dne 22. avgusta v Slovenskem narodnem domu skupno sejo vseh društvenih zastopnikov in zastopnic, da se je izvolil stalni odbor za SANSa.

Znani slovenski tenorist Tomaž Cukale bo imel pred svojim odhodom k vojakom koncert dne 31. oktobra v Češki ameriški dvorani na 1438 W. 18th St., v Chicagu, Ill. Pol čistega prebitka te glasbene prireditve pojde v enakih deležih za Slovenski ameriški narodni svet in slovenski pomožni odbor. Vstopnice so že naprodaj po 50 centov in se lahko dobijo tudi pri vseh slovenskih društvih v Chicagu.

PODRUŽNICA ŠT. 1 SANS

Vabilo na sejo

Detroit, Mich.—Podružnica št. 1 SANSa in postojanka št. 34 JPO, SS bosta imeli svoje seje v soboto, 4. septembra ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani, 16620 Twelfth in Geneva Ave., Highland Park. Vabljeni ste vsi, kdor ne more priti, naj izroči dar in svoj naslov znanca ali prijatelju, da ga prinese na sejo in pokloni kot znak bratske in domovinske ljubezni.

Vsakemu članu in članici SANSa bo poslan "Bulletin," ki ga namerava izdati ameriški odbor združenih Jugoslovancev z Louis Adamičem na čelu.

Slovenija je raztrgana, podjarmljena. Up, da bomo pomagali mi in potom Slovenskega ameriškega narodnega sveta govoriti za njo, daje moč, da se Slovenci združeni z brati Hrvati in Srbi nadčloveško bore proti krvoločnemu nemškemu nacizmu, laškemu in madžarskemu fašizmu, ter mu zadajajo težke udarce, da se jim čuti svet in mi smo ponosni. Borba bo še dolga in krvava, če jih zapustimo, nihče drugi ne bo pomagal in vse njihove žrtve in junaštva bodo za manj.

Vsak svojemu narodu najprej pomagaj, mi ameriški Slovenci imamo še poseben vzrok, da se moramo zvesto držati tega pravila. Ne gre se le za življenje in smrt naših krvnih bratov in sester, ampak celi slovenski narod je nazifašizem obsodil v smrt in se hoče sam polastiti vse naše lepe slovenske kraje za večno.

Nobenega izgovora bi nesmo biti med nami. Vsi moramo stati za našimi poverjeniki SANSa, z Louis Adamičem in našim neumornim borcev za človeške pravice Etbin Kristanom na čelu, ki b o s t a z nala preprečiti in razkrinkati vse imperialistične spletke, ki se jih bo poskušalo izvesti na škodo Slovencev in Hrvatov, tudi po popolni zmagi Združenih narodov.

Človeška in narodna dolžnost nas veže, da doprinesemo svoj delež, žrtvuje vsak

po svoji moči in deluje za rešitev svojega, sedaj tako tepanega in mučenega naroda.

Lia Menton.

PODRUŽNICA ŠT. 2 SANS

Chicago, Ill.—Da ima naša podružnica št. 2 SANS, svoje redne seje vsako četrto soboto v mesecu, je že splošno znano. Kakor je naselbina Slovencev na severni strani tega mesta majhna, je precej zanimanja in aktivnosti med nami za pomoč naši rojstni domovini in da podpiramo delo, katero je bilo začrtano na clevelandskem kongresu SANSa.

Na zadnji seji nas je bilo navzočih 45 članov in članic, kateri redno plačujemo—večina po 50 centov mesečno, nekateri pa po 25 centov na vsaki seji. Dobimo pa še marsikak dolar poleg rednih prispevkov, da ima podružnica precej več članov kot nas je bilo navzočih, je razumljivo. Je pa med nami precej rojakov, ki še niso zraven, ampak upamo, da se nam kmalu pridružijo s zavestjo, da je v tem času, naši rojstni domovini pomoč nujna.

Vsak lahko pogrši cent, dva ali tri na dan, na ta način lahko zberemo lepe svote in tako pomagamo naši stari domovini.

Poleg tega da pomagamo za nujno in potrebno stvar, smo vdomačili po naših sejah malo zabave. Kot je omenjeno, nas je bilo na zadnji seji 45 navzočih, vsi smo se prav po domače zabavali v veseli družbi. Naš član Tomaž Cukale nam je zapel več naših lepih pesmi, za kar je od vseh navzočih dobil zaslužen odobravanje, na klavir ga je spremljala naša mlada članica Ksenija Novak. Nato sta se pridružila Tomažu še Frank Teropišč in Leo Matičič in so v lepi harmoniji zapeli več naših pesmi, pridružil se jim je še, s svojim tenorjem Louis Slamninc in nato še drugi, da je bilo zares vse veselo pozno v noč. Vsi so obljubili, da bodo po prihodnji seji ravno tako ali pa še bolj veselo zapeli, ker smo trdno prepričani, da nas bo še več. Harmonikar Joe Gomilar je tudi obljubil, da nam bo zaigral nekaj poskočnice.

Na zadnji seji je bil navzoč tudi naš redni član Vincenc Cainkar, četudi je malo bolj oddaljen od naše srede in morada bolj zaposlen, želimo, da pride zopet na prihodnjo sejo. Povedal nam je malo več o delovanju SANSa in da čimdalje bolj izgleda za dosego cilja, za kar vsak po svoji moči delujemo (to je za osvoboditev in združenje vse Slovenije).

Na zadnji seji smo tudi sklenili, da priredimo veliko veselico, s kratkim programom, v soboto večer, 20. novembra v Fleinerjevi dvorani. Ves prebitek bo seveda šel za našo narodno stvar.

Tomaž Cukale pa priredi svoj koncert v nedeljo, 31. oktobra v Bohemian American Hall, polovico prebitka bo dal za SANS in JPO, SS. Naša dolžnost je, da razpečavamo vstopnice za te dve prireditvi in vsakdo naj jih kupi, poleg užitka, katerega boste doležni ta dva dneva, boste tudi pomagali našim ubogim ljudem v stari domovini.

Odbor.

NAJDAJŠJE IN NAJKRAJŠE SPANJE ŽIVALI

Najdaljše in najtrdnjše spanje imajo ptice, ki že zgodaj zvečer utihnejo in se zakopljejo v svoje gnezdo.

Najkrajše spanje imajo sloni. Slon skoraj nikoli ne leže na tla; kadar pa vendarle leže, ob najmanjšem šumu plane pokonci. Sloni navadno vso noč prebijejo tako, da nemirno stopicajo sem in tja ter prhajo.

AGITIRAJMO ZA MLADINSKI ODDELEK!

"GLASILA K. S. K. JEDNOTE"

Uredništvo in upravljanje
6117 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

Več izdaja se objavlja v različnih jezicah in različnih oblikah.

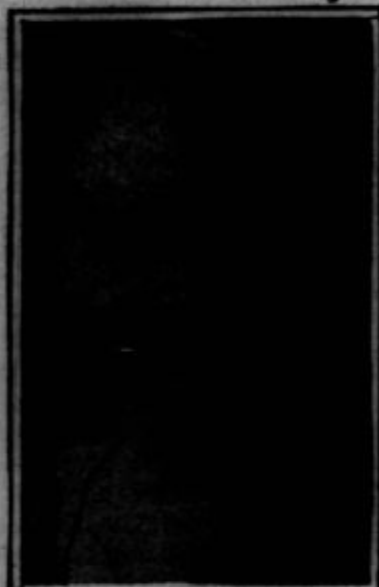
Redovna cena: 20.00
Za članke na leto: 22.00
Za članke na leto: 22.00
Za članke na leto: 22.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION OF THE U. S. A.
In the interest of the Order

Office: 6117 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

For members yearly: 20.00
For non-members in U. S. A.: 22.00
Foreign Countries: 22.00

PRVA DVA KAMPANJSKA ZMAGOVALCA

MRS. AGNES MAHOVLICH

JOSIP M. SASEK

V št. 28 Glasila z dne 14. julija ste v istočasnem kampanjskem poročilu čitali, da je društvo sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill., prvo doseglo svojo predpisano kvoto, in isto celo za nekaj prekoračilo. Zasluga in priznanje za to gre kampanjski voditeljici Mrs. Agnes Mahovlich, ustanovnici in bivši predsednici označenega društva, ki spada v vrsto naših najbolj agilnih Jednotaric. To nam kaže naša Jednotina Zlata knjiga, kjer je društvo sv. Neže, št. 206 že 17 krat zabeleženo, ker je že tolikokrat v prešlih kampanjah doseglo svojo kvoto in to gotovo s pomočjo ali sodelovanjem sestre Mahovlich. Poleg tega je navedenka v naši Zlati knjigi že trikrat posebej označena.

Kakor se nam poroča, je Mrs. Mahovlich tudi v naši sedanjici "V" kampanji prevzela posel kampanjske voditeljice in s svojim neumornim delom ter potrjevanjem izmed vseh drugih prva zmaga. Omenjeno naj bo pri tem, da je sestra Mahovlich že v letih, toda na društvenem polju v South Chicagu je še vedno zelo, zelo delavna. Čast ji in priznanje!

Dva tedna zatem, v št. 30 Glasila, z dne 28. julija je bilo pa uradno naznanjeno, da je stopilo v ospredje kot drugi zmagovalci društvo sv. Cirila in Metoda, št. 45 v East Heleni, Mont., tajniške posle vodi že več let marljivi sobrat Josip M. Sasek. Tudi to društvo je prekoračilo svojo svoto in bo vsled zmage že četrtič označeno v naši Zlati knjigi. Seveda, kampanjski voditelj je bil zopet sobrat Sasek.

Kakor že svoječasno obljubljen, prinašamo danes na tem mestu slike obeh prvih kampanjskih zmagovalcev, kar naj jima služi v naše skromno priznanje. Zaeno pa povdarjamo, da bi zelo radi objavili sliko tretjega zmagovalca ali zmagovalke. Radovedni smo le, katerega bo ta izredna čast doletela?

OB OTVORITVI KEGLJASKE SEZONE

Z bližajočo se jesenjo začetkom septembra se odvarja tudi kegljaska sezona, katero je marsikaj prijatelj tega lepega športa že težko pričakoval. V spominu ima namreč še vedno prijetne ure lanske sezone, katere je na kakem kegljišču prebil v družbi svojih prijateljev ali sobratov. Včasih je imel srečo, da so leseni soldati na kegljišču radi padali, včasih pa—smolo!

Kakor lansko leto, tako bo tudi letos kegljanje gotovo omejeno vsled pomanjkanja kegljačev, katerih ni več doma vsled vojaške službe, ali vsled tega, ker se nahajajo na raznih bojnih frontah. Dobro se še spominjamo, da se je lani marsikaj naš član iz tega ali onega taborišča pismeno oglasil na naši Our Page, kako rad zasleduje in čita poročila kegljaških skupin in njegovih mesta, ali da že težko pričakuje izid končne kegljajske tekme. S takimi tekami je naša Jednota prva pričela in sicer že pred 16 leti in bo kegljaški šport med svojimi društvi še nadalje vršila.

Za kegljanje so bile osobito vnete tri znane naselbine države Illinois: Chicago, Joliet in Waukegan. Kakor smo nedavno čitali, bodo naši Chikažani začeli že te dni kegljati, gotovo jim bodo sledile še druge naselbine.

Kegljanje je v resnici zanimiv in lep šport. Ne samo zato, ker se človek pri tem telesno utrjuje in krepi svoje živce, ampak tudi vsled družabnosti v zasebnem krogu; saj je na kegljišču vedno mnogo navdušenja in veselja, če pade vseh "10," ali pa smeja, če gre krogla v "luknjo."

Ker je baš sedaj doba za snavanje kegljaških krožkov ali klubov pri društvih, zato apeliramo na vse prijatelje in prijateljice tega lepega športa, da stopite na noge. Ko boste čez teden ob večerih kegljali, pa privoščite še kako dobro besedo v prilogi naše sedanjice "V" kampanje!

Naša pokojna članica v spomin

Od našega zadnjega poročila na tem mestu nam je kruta smrt do 23. julija t. l. zopet odvzela 26 naših Jednotarjev odraslega oddelka, in sicer 17 članov ter devet članic. Izmed teh je najstarejši dosegel 83 let, med tem, ko je bila najmlajša članica stara 16 let. Izračunali smo, da znaša povprečna starost teh umrlih 61 let, kar je precej visoko število.

Sledeče nove pokojnice priporočamo članstvu Jednote v molitev in blag spomin:

FRANK SPEHAR, član društva št. 83, umrl 16. junija, star 68 let.

MATTHEW TURK, član društva št. 77, umrl 16. junija, star 56 let.

MARY BEDENE, članica društva št. 120, umrla 20. junija, stara 54 let.

MANDA MESIC, članica društva št. 152, umrla 21. junija, stara 61 let.

FELIKS KOLENDA, član društva št. 75, umrl 21. junija, star 62 let.

JOSIP GERM, član društva št. 7, umrl 22. junija, star 81 let.

MARY LAH, članica društva št. 78, umrla 24. junija, stara 67 let.

JOSIPINA BARBARIČ, članica društva št. 134, umrla 25. junija, stara 58 let.

JOHN BREGAR, član društva št. 144, umrl 26. junija, star 65 let.

FRANK S U H A D O L N I K, član društva št. 25, umrl 27. junija, star 75 let.

ANTON HODNIK, član društva št. 131, umrl 29. junija, star 73 let.

JOHANA STEFANCICH, članica društva št. 16, umrla 1. julija, stara 76 let.

JERNEJ M L A K A R, član društva št. 74, umrl 4. julija, star 74 let.

JOHN NOSSE, član društva št. 25, umrl 4. julija, star 62 let.

JOSIP HROVAT, član društva št. 25, umrl 5. julija, star 66 let.

LOUIS KOSCAK, član društva št. 136, umrl 5. julija, star 68 let.

AUGUST P. JUSTIN, član društva št. 197, umrl 8. julija, star 31 let.

PHYLLIS JELENICH, članica društva št. 156, umrla 9. julija, stara 16 let.

MARY GOLOB, članica društva št. 80, umrla 10. julija, stara 67 let.

JOHN MAICHEN, član društva št. 29, umrl 12. julija, star 21 let.

MARY KOGJAN, članica društva št. 65, umrla 12. julija, stara 52 let.

FRANK VERBANEC, član društva št. 50, umrl 13. julija, stara 63 let.

GREGOR MAJNARICH, član društva št. 158, umrl 14. julija, star 74 let.

JOHN DOLINAR, član društva št. 93, umrl 17. julija, star 68 let.

CATHERINE KRASEVEC, članica društva št. 114, umrla 20. julija, stara 64 let.

MARTIN ZALETEL, član društva št. 25, umrl 23. julija, star 83 let.

Od 1. januarja do 23. julija tega leta je umrlo že 190 naših članov in članic.

Denarnica

Denarnica, preljudna stvar, na tebe mislim jaz vsakdar; kako počutiš se, imaš, če prazna nisi že?

V soboto plačo ko dobim, če lepa je, se veselim; se smejem jaz in tudi ti, ker suha nisi več.

Ti vedno spremljaš me povsod; steboj sem rad, jaz tvoj gospod; si v žepu mojem spravljena, na varnem noč in dan.

Jaz nekaj prosil bi te rad, neskušen še in nič več mlad: Ti pazi vedno, da denar ne bo šel krivo pot!

Ozira se na reveže, pomagaj jim, če možno je; ne reci nikdar: "Jaz ne dam!" Skopustva čuvaj se!

Ko večkrat ti odpiraš se, presodi, kam dolar vsak gre, potrate, zapravljalivosti ogibaj se in boj.

Če teh držiš se navodil, prijatelj tvoj bom, kot sem bil; zato pa ti, denarnica, ostani zvesta mi!

Ivan Zupan.

Pazite, da bo manj nesreč

Sedaj, ko je sezona domačega konzerviranja hrane v polnem teku, opozarja ameriški Rdeči križ vse gospodinje naj zelo pazijo, da se izognejo nesrečam. Lansko leto je umrlo doma kot posledica nesreč več kot 30,000 ljudi, in več kot 6,000 jih je umrlo od opeklin in eksplozij.

Da bi se izognilo tej nepotrebnosti umrlivosti in še večjemu številu nesreč in poškodovanj, svetuje oddelek Rdečega križa za izogib nesreč sledeče:

Držite otroke zunaj kuhinje, proč od vročih tekočin, žarečega ognjišča in vročih posod.

Bodite zelo pazljivi ko imate v rokah vročo posodo in čvrsto jo držite.

Obrišite vse polite tekočine s poda, da ne bo spodrsne ali pade.

Ko topite parafin, vedite, da se zelo lahko užge; zato rabite azbestno ploščo pod posodo s topjenim parafinom. Zapomnite si tudi, da pride do eksplozije ako dodaste vodo toplemu parafinu.

Čeprav vas mogoče ne bo ubilo, vseeno lahko manj težke nesreče povzročijo daljšo ali pa celo stalno onesposobnost za delo, ki povzroči velike zdravniške in bolniške stroške. Lahko tudi povzročijo veliko trpljenje. Preprečiti je vedno boljše nego lečiti.

Preprečevanje nesreč je odvisno od več faktorjev. Najbolj važno je, da neprestano pazite, da se izognete taki situaciji, ki bi lahko povzročila poškodovanje ali pa smrt. Dobro zdravje in prava vzgoja bodo tudi pomagali zmanjšati število nezgod.

Poduk, ki ga daje Rdeči križ na tem splošnem polju, objema zaveden izogibanja nesreč tudi doma, prvo pomoč, hrano, plavanje in sigurnost v vodi. Cilj vsega tega poduka je, da se zmanjša število nesreč in da se ohrani telesno in duševno zdravje. V zadnjem letu je na tisoče Amerikancev, mož, žena in otrok, dobilo ta poduk v enem ali pa več kurzihi.

Rdeči križ iz Chicaga, New Yorka, Pittsburgha, Brooklyna, Washingtona, Clevelanda, San Franciscosa in drugih podružnic, velikih in malih, je organiziral posebne kurze za Litvince, Čehe, Ukrajince, Poljake, ameriške Špance, Ruse, Italijane, Grke, Nemce, Slovake, Thailandce, Japonce, Jugoslovane, Kitajce, Fince, Madjare in druge Amerikance tuje porekla.

Nekatere podružnice imajo učitelje, ki lahko učijo v enem ali več tujih jezikih, med tem ko imajo druge tolmače. V mestu

Quins, Massachusetts, je grupa Fincev uspešno dokončala tečaj za prvo pomoč Rdečega križa potom tolmača. Grupa Kitajcev v Sacramento, California, je istotako dobivala poduk potom tolmača. V večjih mestih, kakor New York, Chicago, Brooklyn, in drugih, kjer je lažje dobiti učitelje za tuje jezike, se večkrat podučuje v tujem jeziku.

Vse velike podružnice Rdečega križa in kakor tudi vse majhne imajo svoj zbor učiteljev. Kurzi se organizirajo periodično. Vse kar je potrebno storiti za obiskovanje teh kurzov je: prijavite se v uradu podružnice Rdečega križa.

Nemčija na robu propada

Napisal DONALD BELL

(Overseas News Agency)

"Vprašanja življenja in smrti"—to je naslov na prvi strani lista "Das Schwarze Korps," z dne 10. junija, 1943. Ta list je uradno glasilo Himmlerjevih SS čet, ki so v najožjem stiku z organizacijo Gestape. Ta pa natančno ve, kaj se godi v različnih slojih nemškega naroda.

"Das Schwarze Korps" objavlja pod tem naslovom pismo vojaka domov, iz katerega navajamo nekatere stavke:

"... Pripravljati se moram na to, da ne bom presenečen, ako nas bo ta borba tako izčrpala, da nam bo šlo še slabše, nego leta 1939, ko smo začeli ... Neposredna smrtna grožnja, ki visi nad nami, je tako strahotna, da bomo morali izražati brezmejno hvalo iz dna srca usodi in fuhrerju, ako bomo le uspeli, da jo odvrnemo."

Uredništvo tega lista, ki menja da zares dobesedno pojmuje naslov članka, pravi, da to pismo ne izraža le naziranje vojaka na fronti, temveč tudi misli vseh Nemcev doma. List zaključuje s pozivom, naslovljenem vojakom na fronti, kjer pravi:

"... Ako bo usoda zahtevala, bomo korakali bosi do zmage. Pozabili bomo na obrise naših mest in bomo živeli prav kakor živite vi. In, če bi bila zmaga odvisna od tega, smo pripravljani omejiti vso nemško kulturo za ono, kar vi nosite v svojih srcih ..."

Iz teh par značilnih stavkov vidimo, da v Nemčiji zdaj nikdo več ne zaupa v zmago. Tako zmaga kot ta, o kateri govori "Das Schwarze Korps" v navedenih besedah, je pač bolj podobna porazu kot zmagi. Zdi se nam, da je to morda prvo najbolj znano priznanje Nemcev samih, da so poraženi.

Pomisliti je treba, da je ta številka lista "Schwarze Korps" izšla pred dvema mesecema. Takrat še ni bilo invazije na Sicilijo. Mussolini je še uradno val. Hamburg ni bil porušen. In kampanja podmornic še ni bila popolnoma poražena. Tudi nemška ofenziva pri Kursku se še ni bila zrušila. Rusi se še niso začeli napadati, in Orel je veljal za nepremagljivo utrdbo. Karkov ni bil niti v nevarnosti. In kljub temu so odkrito priznavali nemški poraz v časopisu, katerega more povsod v rajhu kupiti kdor hoče za 15 pfenigov.

To so ona dejstva, na katera je treba pomisliti, ako hočemo razumeti igro nemške strategije in politike v bodočih mesecih. Ludendorff je rekel leta 1918: "Ako je vaša vojna izgubljena, položite orožje na tla." Toda to pot je stvar drugačna. Vojna gre naprej v cilju, da se pridobi—kakor je rekel general Dietmar na radiu, "na času." Dodal je, "da čas sam na sebi nima nobene vrednosti in da ga je treba še pravilno vporabiti."

General Dietmar je tudi povedal, "kako je mogoče kupiti čas." Bejal je, "da ga je treba plačati z ozemljem," oziroma da to izrazimo z drugimi

besedami, "treba se je počasi umikati in se postopoma ustaviti na novih obrambnih pozicijah, ter tako polagoma ustvariti razmere, v katerih bi mogli italijanska in nemška vlada začeti z nami pogajanja."

Tu seveda dobimo vtis, da si Dietmar oporeka—čim dalje proderejo zavezniške armade, tem bolj jasno in očitno postaja, da je Nemčija poražena, in tem manj imajo zavezniški povoda, da Nemčiji nudijo ugodnejše pogoje. Toda s časom se slabša le vojaška situacija Nemčije—priznati je treba, da je v političnem pogledu morda narobe. To je pač, povsem očividno, ona karta, na katero igrajo sedanji nemški vladarji.

Nemški propagandisti so že čisto odkrito povedali, da se zanašajo mnogo na ameriške volitve leta 1944. Oni upajo, da bo prišel na krnilo predsednik, ki ne bo zahteval brezpogojne predaje. Ta karta je seveda dvomljive vrednosti. Toda Nemci ne stavijo nanjo vsega. Svoje umikanje na vojaškem polju bodo izkoriščali kot politično orožje. Pričakuje se, da bodo nemške armade na Ruskem kmalu prisiljene, da se umaknejo precej daleč nazaj. V tem slučaju se odpre Nemcem dvoje upanj:

Prvo je, da bodo uplivni krogi na Angleškem in v Ameriki prisostvovali prodiranju ruskih čet s skrbjo. Strah pred bolševizmom v Evropi je bil že od nekdaj najvažnejše orožje nemške zunanje politike.

Vsi Hitlerjevi uspehi v mednarodni politiki prav do Monakovega so bili doseženi s pomočjo boljševiškega strahila. Nemci se ne bodo zadovoljili s tem, da strahijo zahodni svet z rdečo armado, temveč bodo kmalu tudi začeli povdarjati poročila o naraščajoči komunistični nevarnosti v vseh zasedenih deželah, v marionetnih državah na Balkanu in tudi celo v Nemčiji sami. Nemci bodo sami ustvarjali komunistične zarote in poskušili postaviti zahodni svet pred neprijetno alternativo pobotanja ali pa izbruh bolševistične revolucije v vsej Evropi.

Drugo upanje pa je to, da bi umik iz Rusije morda prinesel neko malo možnost za pomiritev z Rusijo. Stalinovi govori in proglas moskovskega nemškega narodnega komiteja, so v tem pogledu obudili nekatera upanja. Ako bi Rusija zadostila vsem svojim teritorialnim potrebam, bi vsled pomanjkanja druge fronte v Franciji nastalo za Ruse naslednje vprašanje: ali nadaljevati boj, da se prisili Nemčijo predati se brezpogojno zahodnim vlesilam ali pa prepustiti to čisto vojaško nalogo onim silam, ki bodo edine imele od tega korist—vlesilam na zapadu! Nemci se vsekakor zanašajo na to, da bo neke, na neki točki vojaški pritisk na vzhodu ponehal.

Od zdaj naprej moramo računati s tem, da bodo Nemci v političnem pogledu poskušili nekaj velikega. Danes je zanje vse izgubljeno in zaradi tega imajo tudi možnost poskusiti karkoli. Za vse one, ki imajo v današnji Nemčiji količjak odločilno besedo, je vse to zares—vprašanje življenja in smrti.

Kako Nemčija izkorišča Hrvaško

Francoski list "Franco," ki izhaja v Londonu, je prinesel dne 13. julija poročilo iz Carigrada, ki trdi, da so Nemci začeli formirati nove pomožne enidine z moštvo, ki so ga nabrali na Hrvaškem.

Lani so bili izgubili na ruski fronti večji del pomožnih čet svojih italijanskih, madžarskih in romunskih satelitov, a zdaj zbirajo na Hrvaškem krmo za

topove. Pobrali so v vojsko vse dijakke in jih poslali na vežbanje v Nemčijo, akoravno je narod, v kolikor je pač mogel in smel, proti temu protestirati. Toda Nemci se boje kritičnega duha izobražene mladine, ki se še dobro spominja režima v Jugoslaviji, in upajo, da jih bodo v tujini in s pomočjo nemškega vojaškega vežbanja, spreobrnilo in pridobili zase.

Nemci so poslali na Hrvaško 2,000 SS-vojakov in na stotine agentov Gestape, ter s pomočjo ustašev pobrali vse zdrave moške. Prizanešeno je bilo le ustašem samim.

Liparski otoki zavzeti

Ko so zadnje dni zavezniški okupirali Sicilijo, se je oddelek ameriških vojakov podal še za 35 milj severno od Messine, na Liparsko otočje in si isto osvojil dne 17. avgusta, kot važno bazo. Ti otoki so bili nazvani tudi "Hudičevi otoki."

Mussolini je namreč pošiljal na te otoke svoje nasprotnike, ki so bili izredno nevarni njegovemu režimu baš sprčo svojih državniških in drugih sposobnosti v političnem, ekonomskem in socialnem oziru. Najmanj deset bivših poslancev italijanske zbornice je bilo interniranih na "hudičevih otokih" fašizma. Tam je ginil v internaciji nekak bivšega italijanskega premierja Nittija, dalje več italijanskih kabinetnih ministrov in tudi vrhovni načelnik ali vodja italijanskih prostozidarjev, Donizio Torrigiani.

Jugoslovanski viri v Londonu pravijo, da je bilo poslanih na to otočje okrog 4,000 Jugoslovancev. Mnogo slovenskih inteligentov, ki so se protivili raznarodovanju in mučenju svojega naroda, je bilo odvedenih na Liparske otoke, njih družine pa so doma šikanirali fašisti, ki so čisto dobili vzroke, da so poslali še nadaljne člane družine na otoke, čisto so bile cele družine pregnane na Liparske otoke.

Dozdej še ni znano, če so zavezniški sploh dobili tamkaj še kaj internirancev, kajti rečeno je bilo, da je Mussolini poskrbel, da so bili njegovi politični nasprotniki prepeljani stran, da bi se jim tako preprečilo služiti zaveznikom v slučaju invazije Sicilije in tega otočja.

Iz Liparskih otokov so pobegnili samo trije interniranci, ki so povedali, kaj se tam godi. To je bilo v letu 1929. Takrat so z zunanjo pomočjo pobegnili profesor Carlo Rosselli, Francisco Nitti in Emilio Lus-su, ki je bil dvakrat član kabineta. Ti so takrat povedali, da rabi Mussolini tri Liparske otoke za interniranje svojih političnih nasprotnikov in sploh vseh onih, ki so bili idejam fašizma izredno nevarni. Antifašisti so bili poslani na otoke brez obravnave in zato ni nihče vedel, če bo še kdaj videl svobodo. Na otokih so bili interniranci prepuščeni brutalni straži in drugih črnih srajci, ki so bile izurjene v vli-vanju ricinovega olja, ter pretepanju in mučenju brezmočnih internirancev.

MESO KITA JE UZITNO

Vsled pomanjkanja mesa so v obrežnem mestu Eureka, Cal., nedavno začeli prodajati in uživati meso morskih kitov, za kar se ne zahteva nobenih ti-ke-tov racioniranja; cena funtu kitovega mesa je 35 centov. To meso gre dobro v prodajo, kajti razpečalo se ga prve meseca že nad 250,000 funtov.

Kitovo meso je nekoliko oljnato, zato ga je treba pred kuhanjem za par ur v jesihu namočiti, da kar postane jako užito. Od kita srednje teže 650 ton, se dobi do 15 ton najboljšega mesa-steaka.

Ustanovljena 1. Joliet, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Joliet, Ill., dne 1. januara, 1900.

GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon u glavnom uradu: Joliet 5448; sluzbeno glavnog tajnika 5448.
Od ustanovitve do 30. junija, 1943. skupna izdata podpora \$9,908,131.
Solventnost 127.24%.

Čestiti predstojnik: FRANK OFEKA, North Chicago, Ill.

GLAVNI ODBORNIKI

Glavni predstojnik: JOHN GERM, 317 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredstojnik: JOHN ZEPHAN, 317 East "C" St., Pueblo, Colo.

Drugi podpredstojnik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Halsted St., Pittsburgh, Pa.

Treći podpredstojnik: JOSEPH LEBKAS, 194-2nd St., N. W., Barberton, O.

Četvrti podpredstojnik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 297, Ely, Minn.

Peta podpredstojnik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Shobogan, Wis.

Šesti podpredstojnik: GEORGE PAVLAKOVICH, 473 Pearl St., Denver 18, Colo.

Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomoćni tajnik: LOUIS ZELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagotajnik: MATT P. ELANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni nadzornik: DR. JOSEPH E. URICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR

Predsjednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.

Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1333 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

Treći nadzornik: JOHN PEZDIRT, 14904 Pepper Ave., Cleveland 10, Ohio.

Četvrti nadzornica: MARY HOCHER, 21241 Miller Ave., Cleveland 10, Ohio.

FINANČNI ODBOR

Predsjednik: JOHN GERM, 317 East "C" St., Pueblo, Colo.

Tajnik: JOSEF ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 300 Ruby St., Joliet, Ill.

Drugi odbornik: MARTIN SUEKLE, 311 Avenue A, Eveleth, Minn.

Treći odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

Četvrti odbornik: GEORGE G. BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

POTRNI ODBOR

Predsjednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St. S. W., Chisholm, Minn.

Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

Treći porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

Četvrti porotnik: JOHN TERSELECH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Peti porotnik: JOHN BEVCO, Alexander Ave., Strabane, Pa.

Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK U PRAPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

VOĐA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNICA MLADINSKE IZ JENSKA AKTIVNOSTI

JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSEFA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna namazila, oglašje in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

KAMPANJSKI GLASOVI

(Piše četvrti glavni podpredstojnik KSKJ)

Kot general ali poveljnik pete armade v sedanji naši "V" kampanji, se s tem tudi jaz oglašam iz mojega glavnega stana tukaj v znani mrzli Minnesoti. Ta moj uradni oklic, oziroma apel naj velja sledečim divizijam ali krajevnim društvom moje armade: št. 3, 4, 5, 12, 38, 41, 57, 87, 101, 103, 136, 139, 16, 191 in 208 torej skupaj 15 divizij. Izmed teh je bilo dosedaj 12 aktivnih, ali aglinih, toda tri društva pa žal še vedno spijo! Med kampanjo sodelujočimi društvi stopa v ospredje vrglo društvo sv. Cirila in Metoda, št. 191 v Clevelandu, O., z največjo svoto pridobljene zavarovalnine na podlagi današnjega kampanjskega poročila; to društvo bo gotovo prvo v naši armadi, ki bo lahko dvignilo svojo zastavo zmage. Kje so pa še ostala?

Star pogovor pravi, da je potrpljenje boja mast. S to mastjo se jaz mazem že celih zadnjih pet mesecev, pa mi potpežljivosti nič ne veča. Vedno zasledujem kampanjska poročila, pa je žal naša armada vedno na zadnjem mestu! Do danes znaša skupna svota njene nove zavarovalnine samo \$22,500; to je daleč premalo za dobo zadnjih petih mesecev!

Do konca kampanje imamo še štiri mesece. Zato apeliram na vse gori omenjene moje divizije (društva), da bi vsako društvo do tedaj vsak mesec pridobilo vsaj za \$2,500 nove zavarovalnine, kar bi znašalo \$37,500 na mesec, koncem leta pa všteti sedanji kredit zavarovalnine \$172,000.

Morda delam s tem račun brez krčmarja? Upam in prosim vas pa, da bi vpoštevali ta moj skromni apel, saj \$2,500 na mesec ni tako velika svota za eno društvo, ker so ista precej številna s članstvom. Torej tem potom ponovno prosim vse uradnike in vse članstvo teh društev, pojdite takoj na delo za dosego tega števila nove zavarovalnine vsak mesec. Naj še omenim, da je uradna kvota za vsako društvo določena na \$20,000; želim, da bi jo mnogo izmed vas doseglo.

Rad bi nekatera moja bližnja društva osebno obiskal, pa nimam časa in tudi ne gazolina.

Torej voditelji moje pete armade na noge, da bomo ob koncu te kampanjske borbe lahko s ponosom dvigali zastavo naše zmage!

S sobratiskim pozdravom,

MIKE CERKOVNIK.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

SPREMENBE

v članstvu za mesec julij, 1943

NOVI ČLANI ODDLEK

Odrasli člani

K društvo št. 1, Chicago, Ill.—CC-44338 Frank Puglavetz, razred 17, \$1,000.

K društvo št. 2, Joliet, Ill.—CC-44760 Catherine Dobranich, razred 18, \$1,000.

K društvo št. 7, Pueblo, Colo.—CC-44818 John Jerman, razred 19, \$1,000.

CC-44819 Bertha Bregar, razred 18, \$500; FF-44788 Donald Novak, razred 17, \$500; DD-44820 Alvin Papias, razred 18, \$500.

K društvo št. 11, Aurora, Ill.—CC-44762 Richard Payfar, razred 16, \$500; CC-44761 Jerome Ahacic, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 12, Forest City, Pa.—FF-44837 Lillian Simonick, razred 16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 38, Kansas City, Kans.—DD-44790 William Pabac, razred 16, \$1,000.

K društvo št. 40, Hibbing, Minn.—FF-44810 Edith Bial, razred 20, \$500.

K društvo št. 45, East Helena, Mont.—FF-44811 Josephine Basti, razred 19, \$1,000.

K društvo št. 50, Pittsburgh, Pa.—CC-44845 Edward Jaketic, razred 16, \$1,000; DD-44828 Mary Huch, razred

16, \$500.

K društvo št. 13, Biwabik, Minn.—DD-44826 Barbara Couture, razred 16, \$500.

K društvo št. 14, Butte, Mont.—DD-44827 Edward Malensek, razred \$500.

K društvo št. 29, Joliet, Ill.—DD-44789 Mildred Russ, razred 16, \$1,000.

K društvo št

BAJTARJI

Spisal JAN PLESTENJAK

Noč je bila kratka, za Jaka predolga. Obetavali so ga spomni na Micko, misli na Rezo, na Jožeta, ki bo doma in si bo služil kruh, on bo pa kot trot jedel, kar bodo zaslužile šibke materine in mlajše bratove roke.

Šele proti jutru, ko so se sinice oglašale na oknih in drobile pečke, je Jaka zadremal.

"Nak, moram do kruha, pa naj ga sklatim z zvezd," mu je v jutranjem dremcu dozorel sklep. Na papirje ni pomislil več.

VII.

Sonce je zdrknilo v meglo, jesen je splohnela v vetru, ki je že nametaval sneg. Drobne snežinke so se lovile med drevjem, se usedale in zginjale. S sinicami so pribežale tudi na okna.

"Smo že tam!" je vzdihnila Rekarica.

"Dolga bo!" je povzel Jaka, ki ga je vsaka snežinka posebej zasklela.

Jože pa je zbijal deske, primerjal, pomerjal, žagal in dolbel; nič se ni zmenil za mraz, ki je uhajal v vežo.

"Saj bi ti pomagal," se je ponudil Jaka, Jože se mu je nasmešnil, kot bi hotel reči: "Ne boš, Jaka, temu nisi kos."

Snežinke niso več plesale med drevjem, kosmate in mastne so se sesedale po tleh in po drevju in preden je bil večer, so bile bajte pogreznjene v sneg in veže so nizko k tlom stezale svoje roke.

Tisto noč Jaka ni mogel spati. Sneg mu je silil v oči in v dušo. Zazdelo se mu je, da je zazidan med štiri stene, ki mu pijejo zdravje in voljo.

Jernač in Lojze sta trdno spala, le v sanjah je zdaj pa zdaj kdo kričnil. Jože se je nekajkrat preobrnil in se razleknil. Jaka se je pa premetaval, kot bi bil že davno naspal.

"Nak, miloščine ne bom prenesel!" mu je zagomazelo in kar mraz mu je bilo. Skrčil se je in si podvil odev.

Šop snežink se je zaletel v šipo, da je tanko zapelo, vsaj Jaka je tako slišal.

"Nič nisem!" ga je prevzelo tuje spoznanje in ves ponos, ki mu ga je dajala mladost, je splahnel.

"Za delom pojdem!" je udarilo vanj in do belega dne skoraj ni zatislil očesa. "Za delom, za delom!" mu je bilo od vseh strani.

"Mati, za delom bom moral!" je pozdravil mater, ki ji je bilo videti, da je v skrbih, sneg je tudi njo bolel.

"V takem ne moreš nikamor. Počakaj, da se sneg unese," ga je nagovarjala, čeprav bi sama rada zanj šla prositi dela in za služko.

Ves dan je snežilo. Pod težo snega se je zdaj in zdaj odkrhnul vrh kostanja, bukve ali smreke; slive okrog hiše so bile sklonjene do tal, presedavki se je odčesnila najbolj zdrava veja.

"Bog in svetli križi, vsaj sadju naj bi prizaneslo," se je izvil Rekarici, ki so ji bile jablane, hruške in slive kot živa, dobra bitja.

V Kopačevem hribu je lomilo strahotno. Vitke bukke niso prenesle nenadne teže, padale so zlomljene po tleh.

Šele drui dan je prenehalo snežiti. Vsa pota so bila zagrajena z odkreknjenimi vrhovi, Kopačev hrib je bil kot okleščen.

"H Kopaču pojdem," je sklenil Jaka. Misli si je, Kopač je varčen in preudaren, ne bo kar tako puščal vrhačev.

"Pa res!" je pritrdila mati, ker je vedela, da tam ne jedo slabo in da Kopač dobro delo tu, di dobro plača.

Jaka se je motal skozi žive zapreke, plezal čez prelomljena drevesa, se pogrezal v zamete, pa ni občutil utrujenosti, ker mu je

pod nogami pelo venomer: "Na delo, na delo!" Odpeljalo pa: "Kruh, kruh, kruh!"

Kopačija je čepela v globeli in drobno gledala iz zamegov. Drevo je okrog hiše je bilo pogreznjeno v sneg, le iz hleva v hišo je bila začrtana gaz, vse drugo pa je bilo nedotaknjeno.

Pred hlevom se je v svoji kočisti stal pes. Zaspan in premražen se je pognal iz kočice in presunljivo zabavkal, da se je raztegnilo po globeli; "Sultan, Sultan! Kaj me ne poznaš več?" je hitel Jaka, ki si je zbira besede, kako bo poprosi za delo petičnega Kopača.

Pes je utihnil. Kopač je stopil na prag in zdelo se je, da mu blesk anega jemlje vid.

"Dober dan, Kopač! Slabo vreme imamo!"

"Bog daj! A ti si, Jaka! To pa rečem, če nimam petdeset jurjev škode, nisem Kopač."

"Kar zjpkal bi se človek, ko pogleda vaš hrib."

Jaka ni mogel in ni znal do prave besede.

"Stopiva v hišo, kdo bi zmruval po nepotrebnem," je mehko pa vendar gruntno samoza-vestno povabil Kopač.

Jaka se je nekam muzal, kot bi mu bilo neznansko nerodno, v resnici a je pa le skrbelo, kako bo napeljal besedo na delo.

Kopač mu je ukazal za mizo, iz miznice položil predenj hleb ajdovega kruha, iz vzhidane omari- ce pa izmotal steklenico češnjev- ca.

Kar smejalo se mu je, ko je spoznal, kako je Jaka zasajal v njegov kruh zdrave zobe in si pridno prilival. Rad mu je natočil še.

"Ti si sedaj brez dela, Jaka!"

"Hm!" je pritrdil Jaka in se mašil s kruhom.

"Križi je!" je pritrdil Kopač in brodil z roko po svojih že redkih laseh.

"Pa ali imaš kaj upanja za kako službo?"

"Za zdaj kar nič."

Kopač se je zamislil, stopil k oknu in se zagledal v svoj okleščen hrib. "Za dva meseca najmanj bi bilo dela zate kar pri nas," je počasi udaril.

Jaka je vsaka beseda posebej kakor pobožala, nehoti si je natočil kozarec in v očeh se mu je iskrala hvaležnost in zavest, da ne bo žilvel od miloščine, ampak od svojih jeklenih rok. "Prav zato sem prišel k vam. Že sinoči sem mislil na vas in tudi mati mi je tako prigovarjala."

"Prav, prav! Za plačo se že domeniva, jedel boš pri nas. Kar po nedelji se boš lotil, hlapec ti bo pa pomagal."

Kopač je prisledel in mu natočil. Tudi kruha mu je odrezal, ker je vedel, da je Jaka še lačen, da pa ga je sram očito pokazati svojo ješčost.

Jaka je bil preveč iznenađen, da bi bil mogel odgovarjati. Mencal je in se motal:

"Kopač, to vam rečem, delal bom za dva!" je prožil svoje lopataste roke, kot bi že sedaj hotel klestiti vrhove in grmaditi skladišnice.

"To vem, saj si tudi močan za dva!" ga je pohvalil Kopač. Dobro mu je delo in v nekaki občutnosti je tudi sam nagnil kozareček.

Tedaj se je Jaka ozrl skozi okno in zazdelo se mu je, da je že strašno dolgo pri Kopaču.

"Domov bo treba, da mati ne bodo v skrbih!"

"Za takega hrušta se ji res ni treba bati," je menil Kopač in dodal: "Kosil bi lahko še pri nas."

"Res moram domov!" je izmumljal v zadregi Jaka in že vstajal.

"Franca!" je poklical Kopač. Kopačica je bila razgreta od peči in kuhe ter si brisala mesna-

te roke ob predpasnik.

"Daj Jaku hleb kruha, drugi teden nam bo drvaril. V ruto mu ga zavij!"

"Dobro, dobro!" je hitela Kopačica in že so zaškripala vrata v kaščo.

Hleb je bil tako velik, da ga ruta ni mogla pokriti.

"Boš že kako prinesel, sicer te naj pa kdo vidi ali ne vidi, saj ga nisi ukradel," je menil Kopač, ki je bil ponosen na vsako svojo dobroto, češ, Kopač je samo eden, pa ta nekaj zaleže. Stisnil je Jaku roko in ga spremil do konca hleva.

"Mater pozdravi, v ponedeljek pa kar zgodaj!"

"Z Bogom, pa Bog povrni za vse," se je zahvalil Jaka in tiščal k sebi hleb.

Pot se mu je zdela nekam dolga. Bil je nestrpen. Lilo je z njega in v nogah je čutil težo, ki ga je vlekla nazaj in k tlom.

"Mati, sem že na konju!" je kričnil že v veži.

"Hvala Bogu!" je dodala mati, ki je bila še bolj vesela kot Jaka sam.

"Kopač vam je mož, to rečem. Kar hleb kruha mi je vsilil."

Vrgel je hleb na mizo in oči vseh so se zaiskrile. Kopačev kruh je slovel daleč naokrog, za Rekarje je bil pa hleb že cela veselica.

"V ponedeljek začnem!" je vajo poudarjal Jaka in šele tedaj spoznal, da mu žganje poganja ljudno vročino v glavo.

Do ponedeljka je bilo le še tri dni. Toda ti trije dnevi so bili Jaku kot veriga brez konca.

Na nedeljo, preden je odšel na delo, je obiskal Rezo. Motal se je okrog hiše, kot bi iskal pota v grapo, ne pa nje, ki mu je opojila vse misli. Ni si upal v hišo in tudi delal se je, kot bi mu bila hiša brez pomena.

"Ali nas nič več ne poznaš?" ga je podražila Reza, ki je precej opazila njegovo zadrego.

"O, saj si ti, Reza še videl te nisem," se je izgovarjal Jaka, bilo mu je pa prijetno, ko je gledal pred seboj dekletovo obličje.

"Kam si pa namenjen?"

"Jutri grem h Kopaču drvarit, pa sem si ogledal bregove, kjer je najbolj polomilo," se je lagal, ker pa mu je beseda trepeta, je Reza vedela pri čem je in kar ponosna je bila na fanta, ki se ne straši niti zametov.

"V hišo bi stopil, pri peči je bolje kot tu na snegu. Še spanje nam odnese," je moledovala, ni pa našla primerne besene, da bi zakrila prijetno vznemirjenost.

Jaka se je odmotovill v hišo in sedel k peči. Reza je hitela v kaščo in mu postregla z jabolki in še kozareček žganja mu je primaknila.

"Preveč se boš oškodovala!" je zamrmal, vendar pa nagnil kozareček.

"Na tvoje zdravje, Reza!" Ugriznil je jabolko, ona pa zardela.

"Praviš, da greš drvarit?"

"Jutri!"

"To bo pa trpljenje!"

"Nič se ne bojim. Bo vsaj za služek! Saj veš, v kako trdih rokah je danes denar in kruh!"

"Mi bajtarski to še najbolj občutimo," je rahlo potrdila Reza, kot bi jo bilo sram, da je bajtarska.

"Malo imam kruha, to je res, toda je pošteno prislužen," se je razkošatil Jaka, češ, le pogled me, petih gruntarskih se ne bojim.

Reza se je kar zagledala v njegovo pleča, v njegove železne roke in debeli vrat. Nehote jo je prevzela misel: "Tale bi bil za našo bajto!" In kar živela se je v to, da je Jaka gospodar v bajti in da mu ona zvesto streže; kar resnično se ji je že zdelo, da Jaka določa: tole poderimo, tule vsadimo hruško, tule slivo, tole smreko zlahka pogrešimo, tale kos strehe bo treba zakrpati. Saj je tako pameten, vse vidi in vse ve in za vsako delo zna prijeti.

Kramljala sta skoraj do večera. Še Reza ni vedela, kaj šele Jaka, da je tako pozno. Zunaj se je že mračilo in iz grap so se vlekale megle in iz bajt so mežikale drobne luči ter se metale v dolgih curkih po kristalastem snegu.

"Reza, domov bom moral jutri bo treba zgodaj vstati" se je motal Jaka in se nerodno poslavljaj.

"Dolgo pot imaš še, Jaka! Ne zameri, da sem te zadržala," se je opravičevala Reza in bilo ji je sladko, ko je začutila v svoji Jakovo težko roko.

"Kaj bi tisto, ti mi ne zameri, ti," se je izogibal Jaka, ki bi bil šel za Rezo še petkrat daljšo pot. Odtaval je v trdo, gluho noč. V duši mu je svetila luč, Rezin obraz, in ta mu je kazala pot.

"Sedaj imam pa vse: delo in Rezo," se je košatil sam pred seboj, ko je zasajal korake v debele plasti snega.

(Dalje prihodnjič)

NEVARNOST ZA VOJAKE V NOVI Gvineji

Zadnje dni je prišel na obisk k svoji družini v Cleveland Lt. Col. Wm. A. Weaver. Navedeni

V LOGE
v tej posejilnici
varovana do \$100.00 po Federal
Savings & Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.
Sprejemamo osebe in družinske
vloge.
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. NEARSON 6676
Cleveland, Ohio

V BLAGEM SPOMINU

hočemo za vedno obdržati našo, nad vse preljubljeno soprogo in mater

JOSEPHINE BARBARICH

katere je zatimila svoje trudne oči po dolgi močni bolezni, po podeljeni sveti Popotnici, dne 25. junija, 1943.

Pokojnica je zagledala luč sveta dne 14. februarja, 1885 v vasi Golobinjak, fara Mirna peč na Dolenskem. Prišla je v Ameriko pred 37 leti. Njen pogreb se je vršil ob lepi deželi na pokopališču sv. Jožeta.

Pokojnica je bila članica društva sv. Ane, št. 134 KSKJ; društva Sloge, št. 196 ABZ, in podružnice št. 5 SEZ.

V dolžnost si stežemo izreči prav tople zahvale vsem, ki so darovali krasne svetilice; vsem, ki so prispevali za svete maše; vsem, ki so dali svoje avtomobile za pogreb. Dalje splošni vsem, ki so nam na katerikoli način stali ob strani v tem bridkem času in vsem, ki so pokojnico krepili in za njo molili.

Hvala lepa tudi gospodu župniku in pogrebniku za lepo prirejen pogreb.

Ti pa, ljubljena žena in mati, počivaj v miru božjem. Ločitev od Tebe je bila teška, a v srcu nam preveča upanja, da se enkrat sopesi združimo pri Bogu tam nad zvezdami.

Zahvalni ostali:

MARTIN BARBARICH, soproga.
STANLEY, MARTIN, PETE, sinovi.
JUDITH in SOPHIE, sinuhe; SHIRLEY ANN, vnukinja.
Indianapolis, Ind., meseca avgusta, 1943.

ameriški častnik se je nahajal C.

celih 15 mesecev v Avstraliji (Novi Gvineji), zdaj pa vrši neko službo v Washingtonu, D. C.

"Ničče si ne more predstavljati, koliko hudega morajo na-
li vojniki prestajati v džunglah

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list s imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKA DOMOVINA"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznано najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2;
za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

večje 250 FOTOGRAFIJ

NAJVEČJI NAJBOLEŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEDNIŠKI IN IEDAL

M. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Naša nova knjiga, ki vam omogoča, da se vse vrtnarstvo naučite. Ta knjiga je bolj popolna, bolj zanimiva, bolj uporabna in bolj uporabna, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga.

Če niste bili v vrtnarstvu, če niste videli, kako natančno vas naša GARDEN ENCYCLOPEDIA pouči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni najmanjše praznine, kar je za vrtnarstvo potrebno. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preverjeno, tako da je vse popolno, jasno, prijetno, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, zanimiva, prijetna in lahko razumljiva. Prebrskajte jo, kar vam omogoča, da se naučite vsega. Prebrskajte jo, kar vam omogoča, da se naučite vsega. Prebrskajte jo, kar vam omogoča, da se naučite vsega.

Cena samo \$4

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

218 West 104th Street, New York, N.Y.

Cena te knjige je sedaj samo \$3.50

Nove Gvineje, ki skušajo pregnati Japonce z Južnega Pacifika. Ondi je še vse divje, brez prometnih cest, železnic itd., potovati je mogoče le v čolnih in sicer po rekah ali potokih, ki so polni požrešnih krokodilov. Te vodne pošasti so dolge od 10 do 14 čevljev. V čolnu je mogoče prevoziti 10 milj v 10 tednih. Če stopiš na suho, si do glave v džungli, kamor te lahko kak skrit Japonec lahko pogodi.

"Vročina ondi je neznosna, od 110 do 135 stopinj čez dan, zvečer pa 110. Da smo se ščitili, pred malarijo, je vsak povzeli do 30 grainov kvinina. Vsak, kdor pade v vodo, je izgubljen, ker planejo nanj orjaški krokodili ali pa morski volkovi; teh se nahaja osobito mnogo v Coral morju."

Nekoč se je mala skupina njegovih vojakov kopala v neki reki, pa je pri tem pazilo nanje in jih stražilo šest vojakov s "tommy" puškami.

"V Novi Gvineji pade na leto desetkrat toliko dežja kakor pa v Ohio; lansko leto ga je padlo nekaj nad 300 palcev."

"Vse te neugodnosti in nevarnosti pa naši vrli ameriški vojniki radovoljno prenašajo, za kar zaslužijo največ priznanja."

ZABAVNI KOTICEK

POMANJKANJE ŽAJFE (Križkraž)

Vojna, vojna, ta nas brije, striže od vseh strani, in nas za odmerke vije, vsak da isto že trpi.

Manjkalo nam je že kave in pa masla dobrega; ženske si belile glave: manjkalo je cukerkra.

Najbolj hudo je pa bilo, ko krompir je ves pošel; ni njkjer se ga dobilo, grocerist prav vsak je krel.

Toda hujše vse nastalo je med hudim baš te dni: žajfe je povsod premalo, isto težko se dobi.

Žajfa res — če žajfe manjka za sestavo žajfnice; to pericam je uganka, stvar brez žajfe ker ne gre.

Pa operi staro rjuho, šrajco vso zamazano; pralni stroj ti bo v potuho, to brez žajfe ne bo šlo!

Prideš domov umazan z dela, rad bi skopal se, umil; s figo pa si drgni telo, pack se vseh ne boš znebil.

Žajf na trgu bilo več je raznih vrst in pa imen, toda vsaka pa nareče žajfe, — žajfast ima pomen.

Moški vedno tudi milo vsi za britje rabimo. Kaj bo z nami se storilo, britje če odpravimo?

Zdaj posebno so v zadregi vse kitajske pralnice; tarna mojster Ching Chung Kegi: "Washie no — no žajfnice!"

Pa prišla na misel srečno Turkova je mamica: po receptu svojem, starem, žajfo dela kar doma.

Žene drage, poslušajte ja recept kako veli; kuhat (delat) žajfo vse skušajte, saj težavno to nič ni!

Masti funte tri le vzemi, kvarta dva prilij vode, k temu pa potem prideni šalce pol amonije.

Mešanca da ta bo prava žlice dve še boraksa deni zraven, — kanto luga — pa je žajfa sfiksana!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

THE BASIS OF SUCCESS...

The basis of success for any Union is its membership. Without new members financial success can't be expected. Our present campaign is advancing fairly well and we hope that the remaining five months will show greater improvement. The present is the most opportune time for enrolling new members, especially children. Our chief requisite in a corps of ambitious and tireless workers.

There is evidence of a slackening of activities in our local societies, which may be attributed to the critical times which we face. However, we cannot justify a laxness in securing new members. Competition is keen, but, when we analyze and explain the advantages of KSKJ insurance to our prospects we can readily convince them to join our ranks.

We are rapidly approaching the 50th anniversary of the KSKJ and it will be necessary to bend every effort to attain a desired membership of 40,000 men, women, and children.—Excerpt from the report of Supreme Assistant Secretary Louis Zeleznikar to the recent semi-annual Supreme Board meeting.

CHICAGO STEVES MAP BOWLING PLANS; LEAGUE GOES INTO ACTION SEPT. 14

Chicago, Ill. — It may be year.

cold here this winter and it may not, but in any event the Chi Steves will be well prepared. If it is wood that will be needed, there will be enough chopped, toppled and shredded to keep the home fires burning. (With apologies to all the coal dealers.) If it will be a warm winter, then there will be enough splinters made to fashion toothpicks to delight all the molars in Cook County and the State of Illinois.

All this preparation was made at the recent bowling confab of the Steves at which time they made plans for a big on!

Secretary John Terselich reports that all is ready for the "go signal" and the first green light will be flashed Sept. 14, at the Southwest Bowling Alleys, third floor, when the teams will line up for the initial set-to of the current season.

There is still an opening for a few more bowlers, reports "Mac" Terselich, and anyone who did not sign up as yet is asked to do so immediately. Call at Mac's home, 1847 W. Cermak Rd., or call him by phone: Canal 3411.

Watch the Steves from now time they made plans for a big on!

PLEDGE WEEK TO ASK AID ON WAR AGAINST BLACK MARKETS, INFLATION

Cleveland, O. — Every citizen in Cuyahoga county will be asked to enlist in the war against black markets and inflation during Home Front Pledge Week, Aug. 30 to Sept. 4, it was announced by the district Office of Price Administration which is mobilizing consumers and merchants for the cost-of-living offensive.

Keynote of the civic campaign will be the Home Front Pledge: "I will pay no more than top legal prices" and "I will accept no ration goods without giving up ration stamps." Understanding, signing and observing this Home Front Pledge are the objectives of the educational campaign.

During Home Front Pledge Week the following eight-point program will be stressed on the proper use of ration stamps:

1. Do not attempt to make purchases with loose ration stamps.
2. Do not trade your ration stamps.
3. Do not lend ration stamps to friends.
4. Do not purchase rationed goods without stamps.
5. Do not attempt to use ration stamps after they have expired.
6. Do not purchase rationed goods with ration books which were not issued to you.
7. Do not fail to return any ration book or stamps you may find.
8. Do not give unused ration stamps to your retailer.

With respect to ceiling prices housewives will be asked to observe the following three steps:

1. Clip list of top legal prices whenever they are published in the newspapers and

look for the lists of ceiling prices posted in stores.

2. If you feel that a price is more than the top legal price speak to your storekeeper about it. The honest retailer will welcome your inquiry for it is his protection against the dishonest dealer and another way he can eliminate any barrier of misunderstandings.

3. However, if the retailer is unwilling to correct an error, it is your duty to report it to the price panel of the War Price and Rationing Board.

WANTS MORE NEWS!

Aug. 12, 1943.

Dear Members:

Although a long supporter of our KSKJ, and my first opportunity in relaying a message from Florida. The articles in "Our Page" are very interesting, but lately have been dull.

Extend my hearty congratulations in keeping the camp lights burning in lodges and in homes, also keeping our morale in the armed forces.

It could be possible that my fellow members are stationed at this camp and would kindly find some means of corresponding with them, also to those in other states that I know.

As a member of St. Stephen's No. 1, and a member of the Army, I say to you members back home "Keep the Flag Flying."

Your loyal member,
Pvt. Frank D. (Hafey)
Nahtigal,
901st Ord. (HM) Co. Q
Camp Blanding, Fla.

See Page One For Victory Campaign Results

UNTIL THEN LET'S DO MORE THAN OUR SHARE

That the Our Page should be improved was voiced at the recent semi-annual meeting of the Supreme Board held in Joliet, Ill. We take it for granted that improvement means that Our Page should contain more news about the KSKJ. If it does then something of a change is in order.

War conditions have played havoc with the KSKJ activity program, and as a result the Our Page lacks the beaming activity of pre-war days. Refer to Supreme Athletic Director Zorc's report to the recent KSKJ Board meeting as to KSKJ youth activity, and to Supreme Assistant Secretary Louis Zeleznikar's report as to lodge activity.

Booster meetings, minstrel shows, bowling tournaments, basketball tournaments, picnics, anniversary programs and the like have been curtailed by our organization, because the important business before us is the winning of the war. Even lodge meetings have suffered in attendance to the point of actually counting members for a needed quorum.

We have asked our men and women in service—close to 3,000, those who were the spark and all of our former activity program, to write to us, thereby hoping to enliven the Page. Some have a difficult time writing to their relatives, let alone writing to the Page. We hoped that secretaries or lodge reporters would write of their meetings. We have searched in vain for articles from our executive officers, inspirational or otherwise, particularly in regard to membership campaigns. We have not been very successful, for everyone appears to be too busy. Some officers even find it impossible to attend Board meetings. We are at war!

It may appear that the case of Our Page and the KSKJ is static, but not entirely. There is a world of improvement in the line of activity waiting for the KSKJ. Now is the time to organize the Juvenile Clubs. Now would be an opportune time to develop them. To realize this needed improvement we may have to appeal to the women of the organization. They, in a large measure, have contributed to the success the KSKJ now enjoys. A juvenile program and a cadet program under their guidance, at this time would bring the KSKJ an activity that would be more than welcome now and would reap untold benefits. However, it will be no easy task for the women, for present conditions have multiplied their domestic duties in home defense.

There is a form of activity that is always

in order—come depression, prosperity or war, and that is the recruiting of new members. Every member of the KSKJ should know by now that the welfare of his organization depends on the enlistment of new members. When a member is initiated into the KSKJ, he pledges to work in the interest of the Union, and one of those interests, though implied, is the enlistment of new members.

Perhaps we have failed in trying to substitute for the Our Page of former days by including articles of a serious nature most of them selected from leading Catholic publications and dealing with the problems of our times. We have also included articles at the request of government agencies in an effort to help with the war effort on the home front. However, such inclusion is justified, inasmuch as the problems of our times are also the problems of the KSKJ. Witness the activity of executive officers, of fraternal organizations in groups, such as the JPO, SANS, etc., organized to give political and financial aid to relatives in Yugoslavia. Witness the time and effort spent by fraternal Supreme Officers at Supreme Board meetings and otherwise to aid these organizations. The problems of our times are also the problems of the fraternals!

The Our Page goes to the far corners of the world. At times the boys in service send us letters which are published, but we can't expect missives too frequently. We do think that they correspond with their relatives. We will gladly publish letters, all or part of them, if relatives will forward them to us. We also will return them to the relatives.

This suggestion is made in the interest of improvement, because any news about a K. S. K. J. member is KSKJ news, and what could be better news than that of the progress of our servicemen and women? Please cooperate!!

Without a doubt the Page has changed, but we pray the Lord that the war will soon be over, and that the men and women who with their activity were responsible for a lively Our Page, will soon return to make not only the Our Page but also the KSKJ lively again. By doing more than our share on the home front we can advance the day of victory and the return of our brother- and sister-members to their homes and the KSKJ. After that, "the Page will top again!"—and that is a certainty!

LOSES LIFE IN SICILIAN INVASION

Cleveland, O. — Wounded in the initial Sicilian invasion, Pfc. Stanley P. Koshak, died July 13, his father, Mr. Frank Koshak, 6315 Orton Ct., was notified by the War Department on Aug. 10. (Photo on page 1.)

A graduate of East Technical High School, Pfc. Koshak was employed by the General Electric Co. for 13 years before he entered the service March 27th, 1941. Trained with the Army's armored division in Ft. Knox, Ky., and at Ft. Benning, Ga., he went overseas from there.

Surviving the hero beside his father are his brother Frank, 11905 Iowa Ave.; and three sisters, Mrs. Rose Markovic, 5907 Bonna Ave.; Mrs. Ann Bizjak, 1210 E. 170 St.; and Mary Koshak of Orton Ct.

In memoriam a military mass was read in St. Vitus Church Tuesday, Aug. 17.

Mrs. Bizjak was notified by the War Department Aug. 30, that the hero was awarded the Order of the Purple Heart, posthumously. He was a member of St. Vitus Society, No. 25.

CHICAGO PLANS HOLY HOUR SEPT. 12, TO PRAY FOR GREAT AND LASTING PEACE

Chicago. — Chicago Catholic armed forces, including all branches, will form a huge field, Sept. 12, will pray, "V." A nation-wide radio for "a great and lasting peace" broadcast is being arranged, it is said.

WEDS COASTGUARDSMAN

West Allis, Wis. — Rev. Father A. C. Ahler of St. Mary Help of Christians parish, officiated at the marriage of Miss Florence Lipoglavsek to Coast Guard Frank Strnad of California, Aug. 21, at the 9 o'clock Mass.

The bride was given away by her father and was assisted by her sister, Olga, as maid of honor. Joseph Jamnik served as best man. Her brother, Emil, was usher, and Loretta Marqwetz was bridesmaid.

The bride was formerly director of the St. Mary Help of Christians Church Choir and Orchestra. She taught music at the Girls' Technical High School and was a graduate of State Teachers' College and also studied at Alverno College of Music and Northwestern U.

She was an active member of the MacDowell, Young Peoples, and College of Music Orchestras, specializing in violin and bassoon.

The couple will make their home temporarily in Oregon where her husband is stationed. The bride is a member of St. Mary Help of Christians Society, No. 165, and her father is president of St. Joseph's Society, No. 103.

SOLDIER WRITES OF EXPERIENCE WITH PRISONERS; SPEAKS SLOVENIAN

New Duluth, Minn. — Mrs. Amelia Braje received an interesting letter from her son "Bud," Vladimir, Jr. The first two pages were likely withheld by the censor. The rest is, in part, as follows:

"I've seen practically everything there is to see in North Africa. I spent nearly two weeks on detached service in the city of Tunis, and had opportunity to see Carthage several times.

"While there, I had a very interesting experience. You see, my duties there consisted of running an aid station for prisoners of war, mostly Italian taken on the island of Pantelleria. Amongst these prisoners were a number of Slovenians. Well, to make a long story short, it was only a matter of minutes till they became friendly with me. I said something rather strong, and said it in Slovenian, thinking no one would understand. That gave me away as a Kranjc to these prisoners. Little did I suspect such effects to my supplication in reverse.

"From then on I had a dickens of a time trying to keep out of sight. The men followed me wherever I went, like a bunch of pets. At first I had much difficulty with my Slovenian. I knew the words fairly well, but my pronunciation was bad. It was an experience quite unlike anything I yet went through. I understood just about everything they said, and in a few days, believe it or not, I was speaking with the best of 'em. I learned words I never knew before. Now I'm very proud to say that I can speak Slovenian rather fluently. Certainly, better than I ever spoke the language before.

"I asked them many questions about Europe — how the people live, their social customs, political feelings, religion, etc. In truth, everything one would ask a friend just returned from a visit in Europe. They answered and expressed their thoughts freely and without hesitation.

"I got the complete inside story of Pantelleria and Lampedusa, of conditions in Sicily and Italy, Yugoslavia, Germany and the rest. The men usually expressed dissatisfaction with and bitter hatred for the dictators and their parties. They told me how religion was being suppressed in Germany and in countries under the Nazi heel, the criminal and barbarous acts committed against the Jews, how the people in occupied countries were forced to work for the Nazis under the most terrible conditions.

"I remember one Slovenian fellow — poor man! — telling me that when the Italians occupied their part of Yugoslavia, Istria, Trieste, Ljubljana, the people there were forbidden to speak their native tongue or observe their native customs. Everything had to be done in the Italian way. All the young men were conscripted into the Italian army or were put to work for them at a starvation subsistence. This fellow was conscripted and sent to Ethiopia."

(The writer likely has in mind the occupation of Istria after the World War I, which involved some 600,000 Slovenians.)

"For seven years, he told me, he hasn't heard from home. He

doesn't even know if his family is still alive. He narrated all the hardships they suffered through these years, especially at Pantelleria. They fed them black bread, a year old, crawling with maggots, and occasionally a small piece of meat that smelled so that one had to hold his nose to eat it. In the last days, before the island fell, the men were eating grass and tree bark. The water supply was entirely exhausted.

"All the men I talked to had about the same story to tell, a

Welcome, Frances!

With today's issue of Our Page we will start publishing Frances Jancer's "Our Page War Kitchen."

Frances, known throughout the KSKJ by young and old alike as Miss La Sallita, one of the ace reporters and columnists with the longest uninterrupted service, conducted the "Our Page Cooking School" before she tackled a defense job to "keep them flying and rolling along!" Frances is still on the job and does not know what vacation means, but somehow or other will manage to give the cooks a little advice. She is returning to Our Page by popular demand — well deserved.

We welcome Frances on two counts: popular demand — and we consider it an omen, for no lively Our Page of the past days of KSKJ vibrant activity was minus La Sallita's recipe for honest-to-goodness "strukle" or other, or "what was what" at some big KSKJ tournament. Perhaps those days are in the offing!!

Welcome, Frances!

story of misery and suffering and terrible poverty. According to them things at your old home, mom, are much the same as when you left, only worse.

"They all expressed one intense desire, namely, to go to the U.S.A. In fact, when in a joking way, I told them they would be sent back to Europe, some couldn't sleep from worry. All the next day they kept asking if that was true. So, all in all, I had quite a time of it.

"The Italians are very friendly and comical — either singing or quarreling among themselves. In my opinion they are a very undisciplined, uncouth, uneducated mass of rabble. It's a pity. I have some very interesting and amusing stories to tell about them, incidents that took place during combat.

"The Germans on the other hand are well-disciplined, better educated, and of a much better breed, so to speak. They are very fanatical in their erroneous beliefs, and most confident that they are going to win this war. They are scared stiff when you tell them that they'll soon be sent to America, believing, as they were told, that only one out of ten ships makes the journey safely, across the Atlantic — all the rest are sunk by the U-boats. So fanatical and so firm is their belief in their leaders, that when the battle of Africa ended, they said: 'You have taken Tunisia, but you can never take Algeria.' They haven't even the slightest conception of

(Continued on Page 8)

OUR
PAGE
WAR
KITCHENBy
FRANCES
JANCAR
1110 Third St.
La Salle, Ill.

By popular request from all parts of the KSKJ country, the old cooking school column reappears in this issue. With a new title that is fitting at this time, the writer will endeavor to bring to the public, nutritional meals, and methods in feeding a family during a crisis such as this.

If at any time anyone has any war recipes that they wish to have published, send them directly to the above address, and they will be given prompt attention.

Everyday you can help in building a stronger nation by making yourself stronger, and giving the rest of your family the best nutritious meals possible.

Some very good substitutes for meat are macaroni, spaghetti and noodles. The idea is to make some of these staples as palatable as possible. Rice is another staple, when glorified and dressed up in company clothes.

Glorified Rice

1 pint can crushed pineapple, 1 cup pineapple juice, 1 package lemon jello, 1 cup boiling water, 2 cups cold, cooked rice, 1 cup whipping cream, 1/2 cup sugar, 1/2 cup chopped, blanched almonds, 1/2 cup chopped pecans.

Drain pineapple. Dissolve jello in boiling water, and add pineapple juice and allow to thicken. When set, whip to consistency of heavy cream. Add pineapple pulp to rice, and fold into whipped jello. Add sugar to whipped cream; add the nuts, and fold into jello mixture. Set in cold place to hold its shape. Serves 8.

Napoli Spaghetti

1 package spaghetti (8 oz.), 6 slices of bacon diced, 1 onion, sliced, 3 cups tomatoes, 1/2 teaspoon salt, 1/4 teaspoon pepper, 1/4 teaspoon allspice, 1/4 teaspoon mace, dash of cayenne, 1/2 bay leaf.

Cook spaghetti. Saute bacon until crisp, add remaining ingredients and simmer 50 minutes. Add spaghetti and keep hot for 10 minutes before serving. Makes 6 portions.

Salamied Macaroni

1 large onion, finely chopped, 1 large green pepper, finely chopped, 1 clove of garlic, minced, 6 tablespoons olive oil, 1 lb. ground pork, 1/2 lb. Italian Salami ground, 1 lb. mushrooms, sliced (optional), 1 can tomato paste, 1 cup water, 1 package elbow macaroni, 1/4 lb. grated Parmesan cheese.

Saute onion, pepper and garlic lightly in 1/4 cup olive oil, add pork and salami, and saute 5 minutes. Stir in tomato paste and water, add herbs and simmer slowly about 2 to 4 hours, adding mushrooms, sauteed in remaining 2 tablespoons olive oil, 15 minutes before sauce is done. Cook macaroni, arrange on hot platter in layers with sauce; sprinkle generously with cheese. Makes 6 to 8 portions.

Fraternal Benefit Societies go quietly about the business of safeguarding the American Home as a unit — rendering not only sound financial protection without the taint of commercial profit — but an interested personal service that has not been found lacking. In all of the disasters that have befallen our great country the Fraternal Benefit Societies have been among the first to reach the scene.—The Fraternal Monitor.

ON THE EDUCATION OF YOUTH

Since the dawn of civilization the first concern of the family has been the education of youth. The manner in which the heads of families have looked upon education and the kind of education they have provided for their children has determined the real character of civilization. There can be no truer statement than: "As the bough is bent the tree's inclined."

Christ recognized this truth when he said: "Suffer the little children to come unto me for of such is the kingdom of heaven." Hitler, Stalin, and other leaders of unrest in the world today recognized this most important truth by usurping the education of youth as the first act of their regimes.

In brief, the kind of a world we have depends largely, if not entirely, upon the kind of education we give our children. And we can discover the kind of a world we want if we ask

THOUGHTS OF HOME

The stars shine bright in the African sky,
As I walk my post in the silent night,
My thoughts are of home so far away;
With my return nowhere in sight.

The boys are asleep in their pup-tents
Dreaming of days gone by;
Days of happiness with family and friends,
When are we going home?
I sigh.

The job out here will not be complete
Until we defeat the enemy of peace.
May God entrust us with the power
To crush the foe and war to cease.

So though I yearn for my loved ones
And wish to take my place by their side,
We must obtain an unconditional surrender
Before we can march home with pride.

Pvt. William J. Kure
(Member of St. Stephen's Society, No. 1)
907 Ord. HM Co (Q)
A. P. O. 758
care Postmaster
New York, N. Y.

Presented as a mammoth "indoor County Fair," the Harvest Festival will consist of competing exhibits by individual gardeners, of educational and commercial displays, and a spectacular array of professional entertainment.

"Back from your holiday, eh? Feel any change?"
"Not a penny."
"How can you afford such a long holiday?"
"That's easy. One month on the sands and eleven months on the rocks."

There are no "rookie" dollars. Send yours to the front! Buy U. S. War Bonds and Stamps!

HARVEST FESTIVAL IN CLEVELAND, O.

Cleveland, O. — Advance tickets went on sale this week for the big Harvest Festival in Public Hall Sept. 4, 5, and 6, an event expected to draw 75,000 persons during its three-day run.

This exposition is being co-sponsored by the Victory Garden Committee of the Cuyahoga County Council for Civilian Defense and The Cleveland Press. Its purposes are to place on display typical products from this year's Victory Gardens, and to help finance a vigorous campaign in 1944 to persuade more people to grow food for their own use.

Presented as a mammoth "indoor County Fair," the Harvest Festival will consist of competing exhibits by individual gardeners, of educational and commercial displays, and a spectacular array of professional entertainment.

Presented as a mammoth "indoor County Fair," the Harvest Festival will consist of competing exhibits by individual gardeners, of educational and commercial displays, and a spectacular array of professional entertainment.

Presented as a mammoth "indoor County Fair," the Harvest Festival will consist of competing exhibits by individual gardeners, of educational and commercial displays, and a spectacular array of professional entertainment.

ourselves, "Why are we educating our children?" If we believe that material success is most important we will have a materialistic world. If on the contrary we believe sincerely, that we are created by God "To seek first the kingdom of God," then we shall have a Christian world, which will be a Christ-like world.

Only when leaders of state, of Church, and most especially heads of families realize those facts will the world have true peace. You have only to look upon the deplorable conditions of the world today in the light of our godless education to recognize the truth of those statements.

To determine the kind of education you want for your child you might well meditate on the words of Our Divine Lord: "What does it profit a man if he gain the whole world and suffer the loss of his own soul." —St. Aloysius Bulletin.

ANOTHER ST. FLORIAN BOOSTER

Mr. and Mrs. Edward F. Kompore of 2008 E. 93rd St., So. Chicago, Ill., announce the arrival of Bernard John Aug. 15, making it the second time the Kompares were blessed with a son.

Ed Kompore, erstwhile St. Florian Booster, KSKJ Booster, athletic Booster, Our Page columnist, ace reporter, etc., etc., needs no introduction to KSKJ circles. Ed has "KSKJ blood" in him, and if "son like father" is true, then some day the K. S. K. J. will be hearing of the Kompore Juniors — and the biggest credit will go to Mrs. Kompore, who we are happy to report is doing well.

A SERMON ON INSURANCE

It is a Christian duty for men to protect themselves and their families with insurance. The great insurance institutions of this country are by-products of Christianity and the Church. A conscientious insurance agent is the minister of God. Thrift is a by-product of religion. Just as the old proverb "cleanliness is next to godliness" means that cleanliness is essential to godliness, so thrift is essential to a Christian life. The most thrifty people in this world are religious people, and the most truly religious are thrifty.

Insurance compels us to save. Insurance is a social blessing because it helps to start young people to prepare for the future. A small amount put by in insurance or savings prevents a tragedy in old age.

Insurance is cheap when a boy or girl is twenty-one, and most young people at that age waste enough to carry a modest policy that would bring a great blessing twenty years later. More fathers and mothers ought to urge their children to invest their earnings in insurance while they are still in their teens. Nor can I be accused, in urging insurance, of teaching young people to think mainly of their security for our brief three score years and ten. Listen to the Apostle Paul: "If any provide not for his own, especially those of his own household, he hath denied the faith, and is worse than an infidel." —Rev. R. Cushman.

THE ST. LAWRENCE PARISH HONOR ROLL

Cleveland (Newburgh), O.

We hereby salute all of our boys who are now in the Service of Uncle Sam! May they soon complete their tasks and hurry home.

Anthony Arko
Joseph Thomas
Arko (Reno)
Joseph Arko
(61 St.)
Stanley Arko
Max J. Ajnik
Frank J. Ajnik
Joseph Arko
(60 St.)
John J. Baka
John Barle
Joseph Barle
Angela Barlich
Christine Barlich
Joseph Bartol
Frank Bisaj
Ralph Bisjak
Charles Blatnik
Frank Blatnik
(61 St.)
Frank R. Blatnik
(E. 156 St.)
Frank Blatnik
(Union)
John Blatnik
Lawrence Blatnik
Raymond Blatnik
Charles Bobnar
William Bobnar
Lawrence Boldin
Anton Boldin
John Bokar
Louis Bokar
Joseph Bozic
Joseph Bradac
Edward Breznikar
Stanley Briol
Mirko Bubnic
Dominic Cekada
Felix Cekada
John Cerek
Joseph Cerek
Edward Cergol
John Cergol
(98 St.)
John Cergol
(Ella)
Louis Cherney
Edward Cherney
William Chesnik
Henry Cigol
Joseph Cigol
F. Colnar
(Frank)
Lawrence Colnar
Henry Colman
George Desai
Charles Danicic
John Danicic
Joseph Danicic
Frank J. Debelak
Henry Debelak
William Debelak
Edward Dedek
Robert Denz
Mike Dikovitsky
Stan Dodic
John Dolinar
Buddy DeRigo
Steve Egleston
John Evans
Al Fabjancic
Melvin Filipovic
Floyd Fink
Joseph Fink
Norman Fink
John Fonda
Benedict Fortuna
(Miller)
Joseph Fortuna
(Miller)
Richard Fortuna
Joseph Frank
Paul Frederick
John Folin
Stanley Gerk
George Gerk
Frank Germ
Jerry Gilha
Frank Gilha
Louis Gilha
John Gilvar
Albert Gilvar
Louis Globokar
Larry Globokar
Ralph Globokar
Philip Globokar
Anthony Godce
Bernard Godce
Frank Godce
Louis Godce
Ralph Godce
Anton Gorenc
Steve Gotch
John Grabner
Emin Gregoric
Frank Gregoric
John Gregoric
John Grill
Leo Grill
William Grill
John Gross
William Grosdanik
John Guccanac
Joseph Gundic
Tom Gundic
Anton Hablan
Joseph Hablan
Thomas Hadala
Edward Hausler
Anton Hovevar
Charles Hovevar
(110 St.)
Charles Hovevar
(Raymond)
Frank Hovevar
(Reno)
Frank Hovevar
Ralph Hovevar
Laddie Hovevar
Louis Hovevar
(Elizabeth)
Louis Hovevar
(Reno)
Raymond Hovevar
Stephen Horvath
Martin Hren
George Hribar
Carl Hrovat
Edward Hrovat
Frank Hrovat
(81 St.)
Frank Hrovat
(Stanley)
Martin Hrovat
Victor Hrovat
William Hrovat
Alfred Huth
Edward Huth
Joseph Hrvatin
Louis Janesic
Frank Jeric
Ladimir Jeric
Victor Jeric
William Jeric
Anton Kaplan
Francis Kaplan

Joseph Sever
Rudolph Sever
Joseph Sepetanc
Joseph Sidmek
Norman Silk
Joseph Simcic
Frank Simcic
Ignatius Sinur
Stanley Skebe
John Skerl
Frank Skerl
Anton Skufca
Frank Skufca
Frank Skube
Edward Skufca
Stanley Skufca
Edward Skul
Clarence Smrekar
Frank V. Snyder
John Sray
Victor Sray
Louis Sray
Stanley Srebernak
Charles Standa
John Stautihar
Henry Stavec
Martin Stavar
Henry Stavec
Michael Stadiot
Henry Stavec
Albert Stepic
Henry Stepic
Edward Stepic
Joseph Stepic
William Stepic
Leo Stefancic
Stanley Stefancic
Thomas Stincic
(?)
Frank Max Stincic
Stanley Stincic
John Fr. Stincic
Joseph Stincic
Frank Stopar
Joseph Stopar
Rudolph Strainer
John J. Sustersic
Vincent Sustersic
Anthony F. Swelke
Anton M. Tekau
Charles Tekaucic
Charles Telatko
Eddie Terlop
Andrew Testan
Charles Thomas
Louis Tomazin
Joseph A. Tomisic
Victor Tomisic
John A. Trattar
Laddie Trattar
Louis Trattar
Cyril Traven

The above list is as complete as possible. If anyone has been omitted, please notify the rectory and the name of yours will be added to the Honor Roll. Thank you.

MAGDALEN SOCIETY CHANGES MEETING DATE

Cleveland, O. — Members of St. Mary Magdalen Society, No. 162, are hereby notified that our regular meeting will NOT be held on Monday, Sept. 6th as usual and that because it falls on LABOR DAY. Our meeting WILL be held on Tuesday, Sept. 7th instead, at the regular place, and at the regular time, 8 p. m. Assessments will be taken up from 6 o'clock on.

All those in arrears with their assessments are kindly asked to be sure to take care of them at that time (Sept. 7).
Mary Hochevar, Sec'y.

THE AMERICAN CREED

I believe in the United States of America as a government of the people, by the people, for the people, whose just powers are derived from the consent of the government; a democracy in a republic; a sovereign nation of many sovereign states; a perfect union; one and inseparable; established upon those principles of freedom, equality, justice and humanity for which American patriots sacrificed their lives and fortunes.

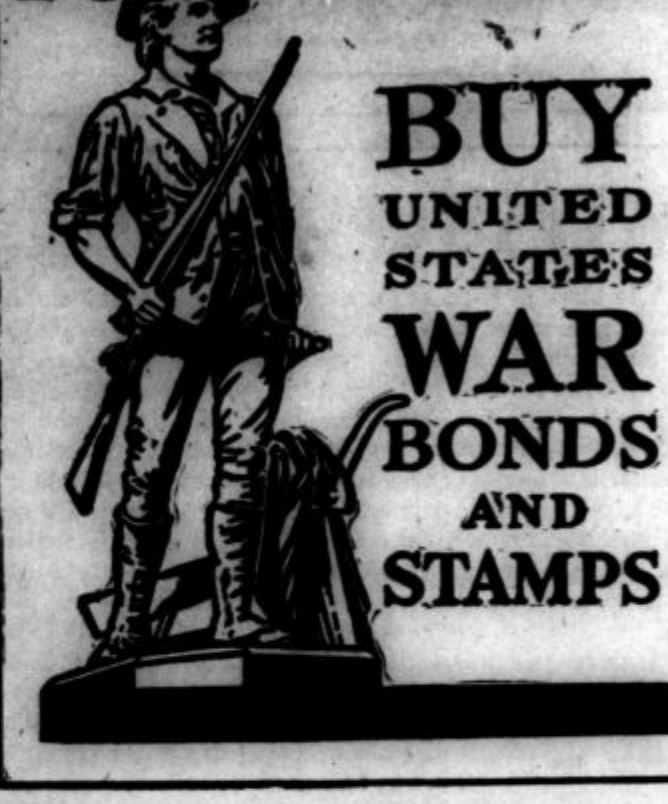
I therefore believe it is my duty to my country to love it; to support its constitution; to obey its laws; to respect its flag, and to defend it against all enemies.

To what extent are the several coins of the U. S. a legal tender?

Minor coins (cent and nickel) — up to 25 cents in any one payment; subsidiary silver coins (dime, quarter, half dollar) — up to \$10; gold coins and silver dollars — in any amount. Gold certificates are legal tender for all debts in any amount; U. S. notes are legal tender for all debts except duties on imports and interest on the public debt; specific provision is made in case of other currency issues.

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

FOR VICTORY

DISCIPLINE IS PRODUCT OF RELIGIOUS HOME

by Sister Mary Clare, S.N.D.

The other afternoon a brilliant young Negro woman, a convert, made a friendly call. She has had a splendid Catholic education, is earnest, intelligent, eager to do something for her race but more eager to win souls for Christ. She seemed to me to be the living embodiment of the Christlike spirit, without which we cannot have a just and lasting world peace. I thanked God for having given me the friendship of this splendid Christian young lady. In her type one can see a solution to the interracial problem.

After she had left, another brilliant young lady called — a native Catholic but with no Catholic schooling beyond the grades. She, too, was eager to do great things — but her eagerness had a graspy, flinty hardness, for she gave all evidence of being a rank individualist. She was also the most cross-eyed person I believe I have ever met, mentally cross-eyed, of course. She was plainly attempting to keep her good right eye on what the world could offer in the way of position, fame, and above all, money, the while she kept her astigmatic left eye on a minimum of dogmatic and moral moorings, for fortunately she still believes in hell.

Well, so long as she holds on to her belief in hell, one cannot lose hope entirely. But as far as doing anything for God or country is concerned, her possibilities are zero. She is thinking of getting married, if marriage won't interfere with her career! God help us.

The very next day I chanced to meet a lady whom I had not seen nor heard of for a decade. It was a happy meeting and she was bubbling over with all the things that had happened since her graduation. I wish a painter could have caught the expression on her face as her first words tumbled out.

"Our oldest girl made her First Communion two months ago," she beamed. "Jack and I are still thrilled. Oh it was wonderful. . . still is, in fact."

Of all the events of those eventful 10 years, that was evidently the greatest. In their child's union with Christ this young couple had found a satisfaction never attained by those whose hearts yearn for the tawdry things which the world calls great. What a sense of vaules these young people have — but would this precious gift be theirs today if their own parents had not given them the advantages of a complete Catholic education?

And then came to mind what a prominent educator, a nun, had said at a national convention several years ago. "Every time I smell fresh bread baking," she said, "I am instantly reminded of my mother and of the things she taught me in her heart-to-heart talks. They become as vivid as the day she said them long ago."

How true it is that the devoted care of parents for their children is the vastest social force in the world.

A psychological service center in New York has been working for years on the construction of a personality test. A recent report from the center states that the one common denominator found in all cases of low personality rating is a lack of discipline.

"The children who do what they like, when and as they like, suffer from personality deficiency," we read. The brighter the child the more does his personality quotient shrink in the absence of discipline, we are told.

Only in the truly religious home can there be a balanced discipline, for there alone does love of God modify and control and sublimate that natural parental love which in its very solicitude for the child so often proves its undoing.

SOLDIER WRITES

(Continued from page 7)
what is really happening, so saturated are they with Nazi propaganda. I sincerely believe that when the truth is discovered by them the whole Nazi structure will collapse overnight.

The rest of the letter is of a personal nature.

Too bad that Sgt. Braje did not report the names and addresses of these men. Very likely one or the other would be known by friends or relatives here in the United States.

Well, they say "Kranjca boš povsod našel." It is more or less to be expected that our Slovenian boys will encounter such experiences even more often in the future.

Reports such as contained in the above should cheer our home-folks. Our boys are well taken care of, and they have the human touch even towards the enemy. We can be sure, too, that all we read and hear about atrocities, hardships, and misery is not just so much propaganda.

